

KULTTUURIALA

Sirkusalan perustutkinto

Sirkusartisti

Sirkusalan koulutusohjelma

Opetussuunnitelma 120 ov
1.8.2006

SISÄLTÖ

1	KULTTUURIALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA	3
2	KULTTUURIALAN KEHITYSTRENDIT JA PAINOPISTEET	4
3	KAIKILLE ALOILLE YHTEISET PAINOTUKSET JA YDINOSAAMINEN	9
4	KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN	17
4.1	Opintojen ajoitus	18
4.2	Opintojen jaksotus (moduulirakenne)	20
4.2.1	Työssäoppimisen järjestäminen	25
4.3	Arvioinnin toteuttamissuunnitelma	25
4.3.1	Ammattiosaamisen näyttöjen ja muun arvioinnin suhde	28
4.3.2	Osaamisen tunnustaminen	29
4.3.3	Todistukset	29
5	PERUSTUTKINNON OPINTOKOKONAISUUDET JA OPINTOJAKSOT	29
5.1	Kaikille yhteiset opinnot 20 ov	29
5.2	Ammatilliset opinnot 90 ov	29
5.2.1	Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot	29
5.2.1.1	Sirkusalan perusosaaminen 25 ov	30
5.2.1.2	Ilmaisu 10 ov	32
5.2.1.3	Tanssi 7 ov	33
5.2.1.4	Produktiotyö 10 ov	35
5.2.1.5	Kehonhuolto 3 ov	36
5.2.1.6	Oman numeron valmistaminen 10 ov	37
5.2.1.7	Sirkuslajiosaaminen 15 ov	39
5.2.2	Valinnaiset ammatilliset opinnot 10 ov	40
5.2.2.1	Syventävä sirkuslajiosaaminen 5 ov	41
5.2.2.2	Laajentava sirkuslajiosaaminen 5 ov	42
5.2.2.3	Näyttöjen toteuttamissuunnitelma	43
5.2.2.3.1	Näyttö 1	44
5.2.2.3.2	Näyttö 2	46
5.2.2.3.3	Näyttö 3	48
5.2.2.3.4	Näyttö 4	49
5.2.2.3.5	Näyttö 5	51
5.2.2.3.6	Näyttö 6	52
5.2.2.3.7	Näyttö 7	53
5.3	Vapaasti valittavat opinnot 10 ov	57
6	MUUT OPINTOJEN SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	57
6.1	Opinto-ohjaus	57
6.2	Opinnäytetyö	58
6.3	Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma	58

1 KULTTUURIALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA

Nykyinen kulttuurialan koulutus sisältää ammatillisia valmiuksia laidasta laitaan. Toisen asteen kulttuurialojen koulutukselle on ennen ollut leimallista perinteisten työtapojen ylläpito ja ammattitaidon siirto edelleen. Viimeisten vuosikymmenten aikana koko kulttuurialan koulutus on kuitenkin kasvanut voimakkaasti ja samalla kulttuurin ja kulttuurituotannon kenttä on muuttunut. Perinteisen käsityön, taiteiden ja viestinnän rinnalle on tullut uusia perustutkintoja ja koulutusohjelmia. Työn ja ammatin harjoittaminen ovat käyneet läpi murroksen, joka on poistanut alalta paljon perinteistä mutta myös tuonut tilalle uusia toiminta-alueita ja -tapoja

Kulttuurialan aineitten opettamisessa olennaisin asia on lähestymistapa ammattiin. Tämä asia yhdistää toisistaan erillään olevat ammatit, kuten esimerkiksi sirkustaitelijan ja kultasepän. Jokainen ammatinharjoittaja toteuttaa omaa ammatillista taitoaan mutta samalla myös omaa kansallista kulttuuritaustaansa. Kulttuuri ei kuitenkaan ole staattista vaan dynaaminen uudistumisen prosessi.

Koulutusohjelmasta tai -tasosta riippumatta kaikille kulttuurialoja opiskeleville on sisällytetty opintoihin laajasti kulttuurin niin materiaalista, teknistä kuin teoreettista tuntemusta. Päämääränä on saada opiskelija sisäistämään sekä perinteitä vaaliva ammattiosaaminen että kulloisenkin ajan luomat uudet vaatimukset. Materiaalisen ja henkisen kulttuurin tuntemuksen kautta muovautuu myös ammatillinen tietämys ja näkemys kuin myös vahva ammatti-identiteetti. Kulttuurialoilla opiskelevan on ymmärrettävä ammattinsa osaksi laajempaa länsimaista henkisen ja aineellisen kulttuurin kehitystä.

Kulttuurialan koulutuksessa onkin pitkälti kyse kokonaisvaltaisesta oman ammattialan lähestymistavasta, ei vain yksiselitteisestä, yksittäisestä ammattitaidon osaamisalueesta. Perustutkintoihin valmistavan kulttuurikoulutuksen keskeisiä alueita on edelleen perinteisten taitojen ylläpito mutta myös sopeutuminen uusiin muutoksiin tai peräti uuden tuottaminen. Kulttuurialankoulutuksessa pyritäänkin antamaan valmiudet tuottaa *ammattillisesti* luovia ratkaisuja. Pienelle osalle kulttuurialan koulutettavista ainoakertaisen sisällön tuottaminen on ammattiosaamisen ydin, suurimalle osalle ammatillinen luovuus tarkoittaa parhaimmillaan mahdollisuutta tarjota asiakkaalle yksilöllisiä, jopa yksittäisiä, muuttuvat tilanteet huomioonottavia räätälöityjä ratkaisuja.

Käytännössä opiskelijan on pystyttävä valmistamaan ammattialansa tuotteita kokonaisprosessina alusta loppuun. Opiskelijan on ymmärrettävä niin työntekijänä kuin mahdollisena suunnittelijana ammattiin sisältyvä eettisyys, esteettisyys, perinteet sekä työtapojen ja työnjäljen laadukkuus.

2 KULTTUURIALAN KEHITYSTRENDIT JA PAINOPISTEET

Koulutus ja työllisyys

Opetushallitus on ennakoanut ammatillisen koulutuksen tarpeen vuosiksi 2006-2010. Koulutusaloittain tarkasteltuna lisäystarvetta on tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali- ja terveysalan koulutusaloilla, joiden määrä ja suhteellinen osuus kasvaisivat selvästi nykyisestä. Sen sijaan luonnonvara-alan, kaupan ja hallinnon alan, matkailu-, ravitsemis- ja talousalan, kulttuurialan sekä humanistisen ja opetusalan koulutustarpeet pienenisivät ennusteen mukaan sekä määrällisesti että suhteellisesti.

Kulttuuriala on ollut pitkään yksi suosituimmista koulutusaloista. Lisääntynyt koulutus on kuitenkin saanut monet tahot huolestumaan alan työllisyydestä. Kulttuurialan koulutuksesta valmistuneiden työttömyys onkin keskimääräistä korkeampaa. Viimeksi 2006 joulukuussa uutisoitiin erityisesti taiteen ja viestinnän alan ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden työllistyvän huonosti. Lähihoitajille ja metalliosajille riittäisi taas töitä enemmänkin. Länsi-Suomen lääninhallituksen tekemä selvitys perustui tilastokeskuksen tietoihin, jonka mukaan neljässä vuodessa valmistuneista kulttuurialan opiskelijoista 20 prosenttia oli työttömänä vuoden 2004 lopussa. Sosiaali- ja terveysalalla sama luku oli vain 10 prosenttia.

Edellisen kaltaisissa vertailutilanteissa harvoin tuodaan kuitenkaan esille kulttuurialan ammattikentän laajuutta ja moniammatillisuutta. Työllisyys eri aloilla saattaa vaihdella voimakkaasti.

Kulttuurialan koulutus kasvoi 1990-luvulla määrällisesti erityisen paljon ammatillisessa peruskoulutuksessa. Opetusministeriö muutti vuonna 2003 alan peruskoulutuksen laajentamisen luvanvaraiseksi. Tavoitekeskusteluissa on sovittu, ettei ammattikorkeakoulujenkaan kulttuurialan koulutusta laajenneta nykyisestä. Aloittajatarve ammatillisessa peruskoulutuksessa vähenee laskelmien mukaan hieman alle puoleen nykyisestä ja ammatti-

korkeakoulutuksessa noin kolmanneksen. Tämä johtuu työelämässä olevien tutkinnon suorittaneiden keskimääräistä nuoremasta iästä ja poistuman vähäisyydestä sekä alan koulutuksen tehostamistavoitteista. Yliopistojen nykyinen aloittajamäärä vastaa kokonaisuutena laskelmien tuloksia.

Kulttuurialan koulutuksen aloittaneiden nuorten määrä ja laskennallinen aloittajatarve

Koulutusaste	Aloittaneet 2000 - 2002, keskiarvo	Peruskehitys Aloittajatarve 2006 - 2010	Tavoitekehitys Aloittajatarve 2006 - 2010
Peruskoulutus	3 490	1 490	1 490
Ammattikorkeakoulu	2 000	1 230	1 290
Yliopisto	520	490	510
Yhteensä	6 010	3 210	3 290

Käsi- ja taideteollisuusalan ammatillisen peruskoulutuksen laskennallinen aloittajatarve putoaisi ennusteiden mukaan alle puoleen nykyisestä. Koulutustarpeiden määrällinen lasku perustuu poistuman vähäisyyteen, työttömän työvoiman tarjontaan ja tavoitteellisiin tehokkuustekijöihin. Ammattikorkeakoulutuksessa on myös tehostamistarpeita, mutta ennakoidut aloittajamäärät vastaavat kuitenkin nykytilannetta. Alan ammatillisen perustutkinnon ja ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet sijoittuvat osittain samoihin ammatteihin ja työtehtäviin kuin tekniikan ja liikenteen sekä kaupan ja hallinnon alojen koulutuksesta valmistuneet, joten näiden koulutusalojen aloittajatarpeita tulee tarkastella myös kokonaisuutena.

Viestintä- ja kuvataidealan koulutus on viime vuosina kasvanut määrällisesti voimakaimmin kulttuurialan koulutuksista. Suurinta kasvu on ollut ammatillisessa peruskoulutuksessa, jossa koulutusrakenteeseen on lisätty kuvallisen ilmaisun perustutkinto. Viestintäalan koulutustarvetta vähentävät poistuman pienuus ja keskimääräistä suurempi työttömyys. Ammattikorkeakoulutuksessa nykyistä selvästi pienempi aloittajatarve pohjautuu ennen muuta koulutuksen tavoitteellisiin tehokkuuslukuihin. Opetusministeriön ESR-hankkeen ”Viestintäalan ammattikuvat ja koulutustarpeet” arviointitulosten jälkeen saadaan lisätietoa siitä, voitaisiinko eri koulutusasteiden koulutusta vähentää ja suunnata nykyistä enemmän alueellisten työvoimatarpeiden mukaan.

Musiikkialan ammatillisen peruskoulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen laskennallinen aloittajatarve olisi vajaa kolmasosa nykyisestä määrästä. Vähennystarvetta on erityisesti peruskoulutuksessa. Alan erityispiirteenä on portaittainen eteneminen musiikin perusopetuksesta ammatilliseen koulutukseen, keskeyttäminen ja musiikkiopintojen jatkaminen ylemmillä koulutusasteilla. Tällöin kaikille koulutusaloille asetetut yhtenäiset tehokkuustavoitteet leikkaavat erityisen jyrkästi musiikkialan koulutuksen aloittajamääriä. Myös työvoiman poistuma on ennakointikaudella poikkeuksellisen pientä. Musiikkialan uudistetun koulutusrakenteen vaikutuksia suhteessa työelämän tarpeisiin ei ole vielä ollut mahdollista seurata, joten on perusteltua arvioida eri koulutusasteiden opetusta ja oppimistuloksia ennen kuin koulutusmääriä vähennetään.

Sirkusalan ammatillinen koulutus on kehityksen alla. Perustutkinnon voi nykyisin suorittaa koulutuskeskus Salpauksessa ja ylemmän tutkinnon Turun ammattikorkeakoulussa. Sirkusalan asiantuntijoista koottu konsortio miettii parhaillaan alan koulutusta, tasoa että tulevaisuudennäkymiä.

Yhteiskunnalliset trendit

2000-luvulla kulttuuri ja luovuus ovat olleet yhteiskunnallisen keskustelun keskiössä. Samanaikaisesti kulttuurikoulutuksen määrällisen keskustelun kanssa on yleisellä yhteiskunnallisella tasolla puhuttu kulttuuriteollisuudesta, luovuudesta, luovasta taloudesta ja kulttuuriosaamisesta. Käsitteitä on pyritty purkamaan ja konkretisoimaan.

Luova talous -käsitteen kiivain puolestapuhuja on ollut tulevaisuuden tutkimuksen professori Markku Wilenius. Kulttuuriosaamisen alueita ovat Wileniuksen mukaan kyky kehittää kulttuurista pääomaa lisääviä tuotteita, kyky lukea vieraita kulttuureja ja erilaisia tapoja eli kulttuurinen lukutaito sekä uudenlaisen organisaatiokulttuurin synnyttäminen. ”*Meillä puhutaan paljon vain kulttuuripalveluista, joita käydään nauttimassa. Kulttuurilla voisi olla nautintoa vahvempi rooli: se voitaisiin liittää kaikkeen uuden aikaansaattamiseen. Kulttuuria voisi olla innovatiivisuuden keskeisessä virrassa oleminen*”, Wilenius on tähdentänyt. Kaikki tämä keskustelu on heijastunut ja tulee heijastumaan myös koulutustasolle, päämääriin ja uudelleen arviointeihin.

Vuonna 2003 -2004 opetusministeriön kulttuurialan strategiassa luova talous nostettiin yhdeksi Suomen tulevaisuuden menestystekijäksi. Luovan talouden merkityksen on arvioitu yhä kasvavan ja erityisesti kulttuuriviennillä pyritään vahvistamaan Suomi-brändiä maailmalla, lisäämään vientituloja ja kulttuurialan työllistymismahdollisuuksia. Lisäksi kulttuuripalveluiden ja taiteen kansantaloudellista merkitystä on ryhdytty analysoimaan tilastollisin menetelmin.

Asia on konkretisoitunut lisäksi pääministeri Matti Vanhasen hallituksen toimeksiannossa koko maata kattavasta luovuusstrategiasta. Varsinainen strategiatyö käynnistyi valmisteluvaiheen jälkeen vuoden 2005 alusta ja työ luovutettiin vuoden 2006 lokakuussa. Strategiatyö koostuu kolmesta osiosta: luova ihminen, luovat ympäristöt ja luova talous. Nämä kolme osatyöryhmää tuottavat näkemyksensä luovuuden edistämisen tarpeista ja mahdollisuuksista.

Luovuusstrategiatyön kokonaisuuden suurena yhteiskunnallisena tavoitteena oli kiinnittää yhteiskunnan eri toimijoiden huomio luovuuden kasvavaan merkitykseen yksilöiden, yhteisöjen ja koko yhteiskunnan hyvinvoinnissa ja menestyksessä. Tavoitteena oli löytää keinot lisätä eri toimijoiden edellytyksiä luovuuteen liittyvien yksilöllisten ja yhteisöllisten voimavarojen käytölle sekä etsiä tasapainoa luovuuteen liittyvien yhteiskunnan kehittämismahdollisuuksien ja kasvavien kilpailu- ja tehokkuusvaatimusten välillä nopeasti muuttuvassa maailmassa. Tässä suhteessakin luovuusstrategiatyö liittyi olennaisesti keskeisiin käynnissä oleviin suomalaisen yhteiskunnan rakenteiden uudistusprosesseihin. Luovuusstrategiatyön puheenjohtaja Tuula Arkion sanoi: ”*Vaikka taloudellinen kasvu on tärkeä tavoite, on samalla pidettävä mielessä, että kaikki ei ole mitattavissa rahassa. Yhteiskunnan uudistuminen, kansallinen identiteetti tai ihmisten hyvä elämä koko elinkaaren ajan ovat paljon monimutkaisempia prosesseja. Luovuudella on näissä kaikissa tärkeä merkityksensä. Suomi ei ole suinkaan yksin etsiessään luovuudesta ja osaamisesta nousevaa kilpailukykyä. Samanlaista pohdintaa harjoitetaan lähes kaikissa OECD-maissa. EU:n Lissabonin strategian ydin on kehittää Euroopasta maailman johtava tietoon ja osaamiseen perustuva talousalue. Periaatteellinen tilanteen määrittely on kaikkialla hyvin samantapainen. Varsinkin EU:ta ja sen jäsenvaltioita on usein kritisoitu, ei hyvien strategioiden, vaan toiminnan puutteesta. Työryhmä korostaa sitä, että valmistuttuaan luovuusstrategia tulee muuttaa käytännön toiminnaksi mahdollisimman pian. Luovan talouden haasteeseen ja mahdollisuuteen vastaaminen ei onnistu nykyisiä rakenteita ja toimintatapoja muuttamatta.*

Huomispäivän Suomessa tarvitaan ilmapiiri, joka kannustaa riskinottoon ja luovuuteen. Tähän tarvitaan uutta avointa ja suvaitsevaa asennetta ja uudenlaista verkostoitumista ja yhteistyön muotoja. Julkisen sektorin ja yritysten luovuuden kehittämisen avaimet eivät myöskään poikkea toisistaan.”

Alueelliset painopisteet

Valtakunnallisesti kulttuurialalla on opetuspaikkojen vähentämispaineita. Erityisesti ne kohdistuvat toisen asteen opetukseen. Lahden ja Päijät-Hämeen alueen asema tietyillä kulttuuriammattien aloilla on kuitenkin vahva niin historiallisessa, määrällisessä kuin laadullisessakin suhteessa. Koulutusohjelmakohtaisia tarkennuksia joudutaan tekemään, mutta yleisesti ottaen kulttuurialankoulutuksella on merkittävä asemansa alueen kehityksessä. Lisäksi Koulutuskeskus Salpauksen kulttuurialan ammateissa on jo nyt aloja, joihin ei ole perustutkintokoulutusta muualla Suomessa.

Päijät-Hämeen maakuntastrategiassa ja Lahden kaupungin omissa visioissa kulttuurialoista erityisesti muotoilu on yksi painotusalueista. Tiedonannossa vuodelta 2005 ilmoitetaan Lahden kaupungin ja Muotoportin aloittamasta Suomen mittakaavassa merkittävästä muotoilustrategisesta hankkeesta, joka ensimmäistä kertaa kytkee järjestelmällisesti yhteen kaupunkikuvan ja kaupungin palveluiden muotoilulliset kehitystarpeet sekä kansalliset muotoiluresurssit. Lahden kaupungille luotavan muotoilustrategian ilmoitetaan olevan osa pidemmän tähtäimen prosessia. Tämän strategian myötä myös Päijät-Hämeen toisen asteen kulttuurikoulutukseen panostaminen on perusteltua, sillä Lahdessa on Suomen yksi kulttuurialan tärkeimmistä ja tasokkaimmista korkea-asteen oppilaitoksista, Lahden ammattikorkeakoulun muotoilun laitos Muotoiluinstituutti. Tulevaisuudessa ammatillinen yhteistyö ja jatko-opintomahdollisuudet todennäköisesti vielä paranevat, sillä Muotoiluinstituutti solmi vuonna 2006 Taideteollisen korkeakoulun kanssa yliopistotasoisesta yhteistyön mahdollistavan sopimuksen.

3 KAIKILLE ALOILLE YHTEISET PAINOTUKSET JA YDIN-OSAAMINEN

Yhteiset painotukset ja niiden toteuttamissuunnitelmat kulttuurialalla

Opetussuunnitelman perusteissa on kaikille aloille määritelty ammattisivistystä ja kansalaisvalmiuksia lisääviä painotuksia, joita ovat kansainvälisyys, kestävä kehitys, teknologia ja tietotekniikka, yrittäjyys, laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta, kuluttajaosaaminen ja työsuojelu sekä terveys.

Niissä opintokokonaisuuksissa, joissa on yhteisten painotusten tavoitteita, määritellään tutkintokohtaiseen opetussuunnitelmaan niiden arviointikriteerit. Tällä hetkellä näistä painottuvat selkeimmin valtakunnallisesti kestävä kehitys, kansainvälisyys sekä yrittäjyys.

Kansainvälisyys

Oppilaitokselle valmistuu vuoden 2007 aikana yhtenäinen kansainvälistymisstrategia. Alakohtaisissa kansainvälisyysuunnitelmissa tarkennetaan tavoitteet ja toimenpiteet vuosittain. Kansainvälistymisen tavoitteena on, että kaikilla perustutkinnon suorittaneilla on kansainvälistyvän työelämän sekä monikulttuurisen yhteiskunnan edellyttämät tiedot ja taidot.

- Opiskelijalle kehittyä valmiuksia toimia monikulttuurisessa ja kansainvälisessä työympäristössä
- Opiskelija osallistuu kansainvälisiin vaihtoprojekteihin, yhteisiin eurooppalaisiin opintojaksoihin ja työssäoppimiseen ulkomailla
- Opiskelijalla tarjotaan monipuolisesti kulttuuri- ja kielenopetusta

Osa työssäoppimisesta ja opinnoista voidaan suorittaa ulkomailla oppilaitoksen hyväksymissä paikoissa. Opiskelija voi myös itse hankkia työssäoppimispaikan, jolloin oppilaitos varmistaa paikan sopivuuden ja sopii työssäoppimisen käytännön toimenpiteistä.

Kestävä kehitys

Ympäristökasvatus on osa koulutuksen kasvatustavoitteista. Ympäristökasvatuksen kolme ulottuvuutta ovat tieto ympäristöstä, toimiminen ympäristössä ja toimiminen ympäristön puolesta. Laajassa merkityksessä kestäväällä kehityksellä tarkoitetaan ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä.

Ekologinen kestävyys on ympäristöhaittojen ehkäisyä, kulutuksen vähentämistä ja ympäristömyönteisten toimintatapojen omaksumista. *Sosiaalisesti kestäväällä kehityksellä* tarkoitetaan hyvinvoinnin tasapuolista jakautumista sekä syrjäytymisen ehkäisemistä. *Kulttuurisella kestävyydellä* tarkoitetaan suvaitsevuutta, eettistä vastuuta ja kulttuurien säilyttämistä. *Taloudellisuus* merkitsee hyväksyttävän tasapainon saavuttamista ekologisten, sosiaalisten ja kulttuuristen kestävyyksien välillä.

Ekologinen kestävyys

- jätteiden vähentäminen, lajittelu ja hävittäminen
- veden ja energian säästäminen
- luonnonsuojelu
- ympäristöongelmat

Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys

- yhteisöllisyys
- ympäristön turvallisuus, terveellisyys ja viihtyisyys
- tasa-arvo ja kulttuuriset kysymykset
- syrjäytymisen ehkäisy

Taloudellinen kestävyys

- ekotehokkuus
- materiaalien valinnat
- energiavaihtoehdot
- tuotteen elinkaari
- kustannustietoisuus

Ympäristökasvatus integroidaan kaikkeen opetukseen ja moppilaitoksen toimintaan. Tavoitteena on luoda myönteisiä asenteita ja sitoutumista toimia kestävän kehityksen puolesta opiskelussa, työssä ja kansalaisena. Tutkintokohtaisissa opetussuunnitelmissa selvitetään, kuinka ympäristöasiat otetaan huomioon kyseisiä ammatteja harjoitettaessa.

Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen

Uutta teknologiaa hyödyntämällä monipuolistetaan opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä. Tieto- ja viestintäteknikasta muodostetaan luonteva työväline, toimintatapa ja toimintaympäristö.

Tavoitteena on, että opiskelija saa opintojensa aikana tietoyhteiskunnassa tarvittavien perusvalmiuksien lisäksi edellytykset oman alansa teknologian monipuoliseen hyödyntämiseen. Opintojen vaihtoehtoiset suorittamismahdollisuudet kirjataan toteuttamissuunnitelmiin, esimerkiksi verkkokurssien käyttömahdollisuus. Tietoverkkoa käytetään työssäoppimisen ohjaamiseen

- opiskelija osaa hyödyntää tietoyhteiskunnassa tarvittavia perusvalmiuksia ja osaa ottaa toiminnassaan huomioon teknologian vaikutuksia omaan alansa ja sen tulevaisuuteen

Yrittäjyys

Yrittäjyyskasvatus on yksi koulutuksen kasvatustavoitteista, joka integroidaan kaikkeen opetukseen. Opiskelijoilla on mahdollisuus valita eritasoisia yrittäjyysopintoja. Yrittäjyyskasvatus tuli opetussuunnitelmien perusteisiin jo vuonna 1994.

Maailma on muuttumassa.

- tarvitaan yrittäjämäisesti käyttäytyviä ihmisiä
- yrittäjyys on entistä suuremmalla todennäköisyydellä tulevaisuudessa varteenotettava ammatinvalinnainen vaihtoehto
- siksi yrittäjyyskasvatuksen on tarjottava opiskelijoille vaihtoehtoinen näkökulma oman elannon ansaitsemiseen

- opetuksessa käytetään monipuolisia opetusmenetelmiä yrittäjyyteen
- yrittäjyyteen tutustutaan omaan alaan liittyvillä yritysvierailuilla tai yrittäjien vierailuilla oppilaitoksessa sekä työssäoppimisjaksojen aikana
- oppilaitoksen tehtävänä on kasvattaa oppilaitaan kohti heidän omaa tulevaisuuttaan.

Yrittäjyysopinnoissa keskitytään pienyrittäjyyteen sekä alihankintaa harjoittavaan yritystoimintaan. Suomessa toimivia yrityksiä on noin 235 000 kappaletta ja yrittäjiä

noin 300 000. Käsityöyrityksiksi luokiteltuja on noin 10 000, jotka työllistävät lähes 14 000 kokopäivätyöntekijää. Kaikkiaan työntekijäasemassa olevia on 2,3 miljoonaa, joista julkisella sektorilla noin miljoona työntekijää. Yhteiskunnan saama rahavirta lähtee yritysten, yrittäjien ja heidän palveluksessaan olevien työntekijöiden verotuloista. Suurten ikäluokkien poistuessa lähivuosina eläkkeelle uusia yrityksiä tarvitaan lisää nykyisen palvelutason ylläpitoon.

Yrittäjyyskasvatus ei tarkoita vain sitä, että se tähtää tiedon hankkimiseen siitä, kuinka omaa mahdollista yritystä hoidetaan. Tästä käytetään nimitystä *ulkoinen yrittäjyys*. Tarvitaan myös kasvatusta yksilön yrittäjämäiseen toimintatapaan yleensä elämässä esimerkiksi kotona tai vapaa-aikana. Tästä käytetään nimitystä *omaehtoinen yrittäjyys*. Lisäksi oppilaitoksen tehtävä on kasvattaa oppilaitaan *sisäiseen yrittäjyyteen*. Tällä tarkoitetaan yrittäjämäistä toimintaa vieraan palveluksessa.

- opiskelija ymmärtää elinkeinoelämän rakennetta ja sen tarjoamia mahdollisuuksia työllistymiseen
- opiskelijasta kehittyy oma-aloitteinen ja omaa työtään arvostava työntekijä, ammattiharjoittaja tai yrittäjä

Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta

Oppilaitoksessa jokainen on toiselle asiakas, joten asiakaslähtöisyys on osa koulutuksen laatua. Kaikilla aloilla on tavoitteena hyvä ja asiallinen käyttäytyminen muita kohtaan. Ammattiopinnoissa on tavoitteena perehtyä omalla ammattialalla käytössä oleviin laadunhallintajärjestelmiin sekä oppii asiakkaana antamaan ja työntekijänä vastaanottamaan palautetta oman työn ja toimipaikan laadun kehittämiseksi.

Opiskelijan tulee tuntea käsitteiden ”toiminnan laatu” ja ”tuotteen tai palvelun laatu” välinen ero ja toisaalta niiden yhteys toisiinsa. Tutkintokohtaisissa opetussuunnitelmissa ja toteuttamissuunnitelmissa määritellään keskeiset ammattialalla käytettävät laatu järjestelmät ja asiakaslähtöiset toimintatavat.

- Opiskelija ymmärtää laadun merkityksen ja osaa soveltaa laadunhallinnan menetelmiä omassa työssään
- Opiskelija osaa ottaa huomioon asiakkaan odotukset ja yksilölliset tarpeet palvelutilanteessa

Kuluttajaosaaminen

Oppilaitoksen kuluttajaosaamisen tavoitteena on tuntea lainsäädännön velvoitteet ja osata toimia opiskelijana sekä ammatissa että kansalaisena kuluttajan vastuun, velvollisuuksien ja oikeuksien mukaisesti. Opiskelija on oppilaitoksen ja samalla yhteiskunnan palvelujen käyttäjänä kuluttaja. Opiskelujen perehdyttämävaiheessa opiskelijoille tiedotetaan koulutuksen kustannuksista esimerkiksi opetus-, asumis- ja ruokailukustannuksista. Päättöksentekoon vaikuttaminen on yksi kuluttajaosaamisen alue. Opiskelijoiden kanssa keskustellaan niistä tavoista, joilla sekä yhteiskunnassa että oppilaitoksessa vaikutetaan päätöksentekoon. Kuluttajaosaaminen integroidaan oppilaitoksen eri toiminta-alueisiin.

- opiskelija osaa soveltaa kuluttajalainsäädäntöä
- opiskelija osaa toimia kuluttajana ja kansalaisena kansantaloutta edistävästi

Työsuojelu ja terveydestä huolehtiminen

Työsuojelu edistää ja ylläpitää työntekijän ja työyhteisön työkykyä ja hyvinvointia sekä työympäristön turvallisuutta ja terveellisyyttä. Eri ammattialoilla on niille ominaiset työolot ja -ympäristö, josta syystä työsuojelun painopisteet vaihtelevat. Tavoitteena on, että opiskelija tuntee työsuojelun ja työterveyshuollon merkityksen työpaikalla, tunnistaa omalle alalle tyypilliset työympäristössä olevat tapaturma- ja sairastumisvaarat sekä työkyvyn kuormitustekijät. Opiskelija tietää keinoja riskien ennakoinniseksi ja poistamiseksi. Lisäksi opiskelussa huolehditaan siitä, että ammattiin liittyvät turvaohjeet tunnetaan, osataan turvalliset työtavat ja huolehditaan järjestyksestä ja siisteydestä työpaikalla.

Henkinen hyvinvointi, työilmapiiri, työssäjaksaminen ja kiusaaminen ovat asioita, jotka vaikuttavat työhyvinvointiin. Näiden asioiden käsittely integroidaan opetukseen. Oppilaitoksen kaikessa toiminnassa on tavoitteena ylläpitää hyvää opiskelu- ja työilmapiiriä. Ammattiopinnoissa opiskelija perehdytetään työoloihin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja turvallisiin työtapoihin ennen uuden työn tai tehtävän aloittamista. Tutkintokohtaisissa opetussuunnitelmissa määritellään tarkemmin työsuojelun, - turvallisuuden ja -terveyden sisällöt.

Opiskelija

- osaa pitää huolta omasta terveydestään ja ylläpitää työkykyään
- osaa tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä suojautua niiltä ja torjua niitä
- on motivoitunut noudattamaan työsuojelumääräyksiä
- osaa huolehtia työympäristönsä ergonomiasta
- ymmärtää henkisen työsuojelun periaatteita sekä ilmapiirin ja ihmissuhteiden merkityksen työyhteisössä

Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen

Kaikilla aloilla koulutuksen tavoitteena on, että opiskelijoille kehittyvät sellaiset oppimaan oppimisen taidot, että hän kykenee jatkuvasti kehittämään itseään sekä ihmisenä että ammatissaan. Opetussuunnitelman perusteissa kaikille aloille yhteisiksi ydinosaamisen taidoiksi on määritelty seuraavat:

- oppimistaidot
- ongelmanratkaisutaidot
- vuorovaikutus- ja viestintätaidot
- yhteistyötaidot
- eettiset ja esteettiset taidot.

Tutkintokohtaisessa opetussuunnitelmassa määritellään opintokokonaisuuksittain ne ydinosaamiset, joita eri opintokokonaisuuksissa arvioidaan. Ydinosaamiselle määritellään arviointikriteerit tasokuvauksin.

Oppimistaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiudet elinikäiseen oppimiseen ja halun itsensä kehittämiseen. Opiskelijan on saatava valmiudet arvioida omaa oppimistaan ja osaamistaan sekä suunnitella opiskeluaan. Hänen on saatava valmiudet hankkia, jäsentää ja arvioida tietoa sekä soveltaa aiemmin opittua muuttuvissa tilanteissa.

- oman toiminnan hallinta
- oman osaamisen ja omien vahvuuksien tunteminen (itsearviointitaito)
- muutosvalmius ja kyky tehdä valintoja
- kyky organisoida ja hallita oman ajan käyttöä
- oppimaan oppiminen, tiedon hankinta, jäsentäminen ja arviointi

Ongelmanratkaisutaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiuksia toimia työssään ja ongelmallisissa tilanteissa joustavasti, innovatiivisesti ja uutta luovasti.

- luovan ajattelun, innovatiivisuuden ja toiminnan taito
- analysointitaito, looginen päättelykyky ja kriittinen ajattelu
- aloitteellisuus, päätöksentekotaito ja muutoksen käynnistäminen
- kyky hahmottaa asia- ja toimintokokonaisuuksia ja soveltaa tietoa

Vuorovaikutus- ja viestintätaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiuksia selviytyä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa työelämässä. Opiskelijan on saatava valmiudet selvittää neuvottelutilanteista ja käyttää suullista ja kirjallista viestintää sekä tietotekniikkaa erilaisissa vuorovaikutus- ja viestintätilanteissa.

- esiintymis-, keskustelu-, neuvottelu – ja kuuntelutaidot
- viestintätekniset taidot
- tiedon kerääminen ja jakaminen
- kielitaito

Yhteistyötaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiudet toimia erilaisten ihmisten kanssa ja tiimin jäsenenä sekä olla joustava ihmissuhteissa ja ottaa huomioon toiset ihmiset. Hänen tulee osata tunnistaa omia ja toisten tunnetiloja ja ottaa niitä rakentavasti huomioon toiminnassaan.

- sopeutumiskyky ja joustavuus ihmissuhteissa
- oman toiminnan korjaaminen
- toisen ihmisen huomioiminen
- tiimityötaidot

Eettisten ja esteettisten taitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle sellaiset valmiudet, että hän osaa käsitellä ja ratkaista eettisiä ongelmia sekä tiedostaa omat arvonsa ja kulttuuriin pohjautuvia kauneusarvoja ja ottaa ne huomioon toiminnassaan. Hän osaa toimia vastuullisesti, oikeudenmukaisesti ja tehtyjen sopimusten mukaisesti. Hän osaa noudattaa työssään ammattietiikkaa, kuten asiakkaita koskevaa vaitiolo-velvollisuutta, tietosuojaa ja kuluttajansuojasäädöksiä.

- käyttäytyminen ja huolellisuus
- vastuullisuus ja oikeudenmukaisuus
- tehtyjen sopimusten mukainen toiminta
- pukeutuminen ja henkilökohtainen hygienia
- työympäristön siisteyden ja viihtyisyyden ylläpitäminen
- ympäristön viihtyisyyden arvostaminen

4 SIRKUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN

SIRKUSALAN PERUSTUTKINTO 120 OV
SIRKUSALAN KOULUTUSOHJELMA

YHTEISET OPINNOT 20 OV

Pakolliset opintokokonaisuudet 1–8 16 ov
 Valinnaiset opintokokonaisuudet 1–15 4 ov

AMMATILLISET OPINNOT 90 OV

Opintoihin sisältyy työssäoppimista vähintään 20 ov

TUTKINNON YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT 80 OV

Sirkusalan perusosaaminen 25 ov
 Ilmaisuu 10 ov
 Tanssi 7 ov
 Produktiivtyö 10ov
 Kehonhuolto 3 ov
 Oman sirkusnumeron valmistaminen 10 ov
 Sirkuslajiosaaminen 15 ov

KOULUTUSOHJELMAN VALINNAISET OPINNOT 10 OV

Valittava yhteensä 10 opintoviikkoa seuraavista:

Syventävä sirkuslajiosaaminen 5 ov
 Laajentava sirkuslajiosaaminen 5 ov
 Muut valinnaiset opinnot 10 ov

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 OV

Opintoihin sisältyy opinto-ohjausta vähintään 1,5 ov ja vähintään 2 ov:n laajuinen opinnäytetyö.
 Opintoviikko on 40 tuntia opiskelijan työtä.

4.1 Opintojen ajoitus

2006			
			
KULTTUURIALAN PERUSTUTKIINTO			120 ov
SIRKUSARTISTI -KOULUTUS			
Ammatilliset opinnot	90 ov	Yhteiset opinnot	20 ov
Sirkusalan perusosaaminen	25 ov	Äidinkieli	4 ov
Ilmaisu	10 ov	Ruotsi	1 ov
Tanssi	7 ov	Englanti	2 ov
Produktiotyö	10 ov	Matematiikka	3 ov
Kehonhuolto	3 ov	Fysiikka ja kemia	2 ov
Oman sirkusnumeron valmistaminen	10 ov	Yhteiskunta-, yritys- ja työelämätieto	1 ov
Sirkuslajiosaaminen	15 ov	Terveystieto	1 ov
Syvennetty sirkuslajiosaaminen	5 ov	Liikunta	1 ov
Laajennettu sirkuslajiosaaminen	5 ov	Taide ja kulttuuri	1 ov
Muut valinnaiset opinnot	10 ov	Valinnaiset opinnot	4 ov
Vapaasti valittavat opinnot			10 ov

Opintojen eteneminen				
<i>Moduuli 1</i>	<i>Moduuli 2</i>	<i>Moduuli 3</i>	<i>Moduuli 4</i>	<i>Moduuli 5</i>
SIRKUSALAN AMMATTITAIIDON PERUSTEET 1	SIRKUSALAN AMMATTITAIIDON PERUSTEET 2	SIRKUSPRODUKTIO VALMISTAMINEN 1 YHTEISET OPINNO	SIRKUSPRODUKTIO VALMISTAMINEN 2	SIRKUSALAN AMMATTITAIIDON PERUSTEET 3 YHTEISET OPINNO
<i>Moduuli 6</i>	<i>Moduuli 7</i>	<i>Moduuli 8</i>	<i>Moduuli 9</i>	<i>Moduuli 10</i>
SIRKUSALAN PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN 1	SIRKUSALAN PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN 2 YHTEISET OPINNO	ERIKOISTUMINEN SIRKUSALALLA 1	SIRKUSALAN PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN 3 YHTEISET OPINNO	TYÖSSÄOPPIMINEN SIRKUSALAN PRODUKTIOSSA
<i>Moduuli 11</i>	<i>Moduuli 12</i>	<i>Moduuli 13</i>	<i>Moduuli 14</i>	<i>Moduuli 15</i>
ERIKOISTUMINEN SIRKUSALALLA YHTEISET OPINNO	IAN SIRKUSNUMER LUOMINEN 1	IAN SIRKUSNUMER LUOMINEN 2 JA YHTEISET OPIN	IAN SIRKUSNUMER LUOMINEN 3 YHTEISET OPINNO	SIRKUSAMMATTILA SENA TOIMIMINEN

Opintojen eteneminen				
Ylioppilastutkinnon tai ammatillisen perustutkinnon pohjalta				
Hyväksiluettu:		Ammatilliset opinnot	10 ov	
		Muut valinnaiset opinnot		
		Yhteiset opinnot	20 ov	
		Vapaasti valittavat opinnot	10 ov	
<i>Moduuli 1</i>	<i>Moduuli 2</i>	<i>Moduuli 3</i>	<i>Moduuli 4</i>	<i>Moduuli 5</i>
SIRKUSALAN AMMATTITAITOON PERUSTEET 1	SIRKUSALAN AMMATTITAITOON PERUSTEET 2	SIRKUSPRODUKTIOVALMISTAMINEN 1 JA ERIKOISTUMINEN SIRKUSALALLA 1	SIRKUSPRODUKTIOVALMISTAMINEN 2	SIRKUSALAN AMMATTITAITOON PERUSTEET 3 JA ERIKOISTUMINEN
<i>Moduuli 6</i>	<i>Moduuli 7</i>	<i>Moduuli 8</i>	<i>Moduuli 9</i>	<i>Moduuli 10</i>
SIRKUSALAN PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN 1 JA ERIKOISTUMINEN	SIRKUSALAN PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN 2	IAN SIRKUSNUMERIN LUOMINEN 1	IAN SIRKUSNUMERIN LUOMINEN 2	SIRKUSAMMATTILAINEN TOIMIMINEN

Opintojen eteneminen				
Ylioppilastutkinnon tai ammatillisen perustutkinnon pohjalta				
Hyväksiluettu:		Ammatilliset opinnot	2 ov	
		Muut valinnaiset opinnot		
		Yhteiset opinnot	20 ov	
		Vapaasti valittavat opinnot	2 ov	
<i>Moduuli 1</i>	<i>Moduuli 2</i>	<i>Moduuli 3</i>	<i>Moduuli 4</i>	<i>Moduuli 5</i>
SIRKUSALAN AMMATTITAITOON PERUSTEET 1	SIRKUSALAN AMMATTITAITOON PERUSTEET 2	SIRKUSPRODUKTIOVALMISTAMINEN 1 JA ERIKOISTUMINEN SIRKUSALALLA 1	SIRKUSPRODUKTIOVALMISTAMINEN 2	SIRKUSALAN AMMATTITAITOON PERUSTEET 3 JA ERIKOISTUMINEN
<i>Moduuli 6</i>	<i>Moduuli 7</i>	<i>Moduuli 8</i>	<i>Moduuli 9</i>	<i>Moduuli 10</i>
SIRKUSALAN PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN 1 JA ERIKOISTUMINEN	SIRKUSALAN PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN 2	ERIKOISTUMINEN SIRKUSALALLA 4	ERIKOISTUMINEN SIRKUSALALLA 5	TYÖSSÄOPPIMINEN SIRKUSALAN PRODUKTIOSSA
<i>Moduuli 11</i>	<i>Moduuli 12</i>			
IAN SIRKUSNUMERIN LUOMINEN	SIRKUSAMMATTILAINEN TOIMIMINEN			

4.2 Opintojen jaksotus (moduulirakenne)

SIRKUSALAN PERUSTUTKINNON MODUULIRAKENNE 120 ov			
SIRKUSALAN AMMATTITÄIDÖN PERUSTEET 1		<i>Moduuli 1</i>	
Sirkusalan perusosaaminen			
Akrobatia 1.		1 ov	
jongleeraus 1.		1 ov	
ilma-akrobatia 1.		1 ov	
tasapaino 1.		1 ov	
työturvallisuus		0,5 ov	
sirkustietous 1.		1 OV	
Ilmaisu			
Ilmaisu 1.		1 ov	
Tanssi			
tanssi 1.		1 ov	
Kehonhuolto			
käytännön kehonhuolto 1.		0,5 ov	
		8	
SIRKUSALAN AMMATTITÄIDÖN PERUSTEET 2		<i>Moduuli 2</i>	
Sirkusalan perusosaaminen			
Akrobatia 1.		1 ov	
jongleeraus 2.		1 ov	
tasapaino 2.		1 ov	
ilma-akrobatia 2.		1 ov	
työturvallisuus		0,5 ov	
sirkustietous 2.		1 ov	
Ilmaisu			
ilmaisu 1.		1 ov	
Tanssi			
tanssi 1.		1 ov	
Kehonhuolto			
Kehonhuollon teoria		0,5 ov	
		8	
SIRKUSPRODUKTION VALMISTAMINEN 1 JA YHTEISET OPINNOT 1		<i>Moduuli 3</i>	
Sirkusalan perusosaaminen			
Akrobatia 2.		1 ov	
Tanssi			
tanssi 2.		1 ov	
Ilmaisu			
Ilmaisu 2.		1 ov	
Produktiotyö			
produktiotyö 1		2 ov	
YHTEISET OPINNOT 3 OV			
äidinkieli 1		1 ov	
matematiikka		1 ov	
englanti 1		1 ov	
		8	
SIRKUSPRODUKTION VALMISTAMINEN 2		<i>Moduuli 4</i>	
Sirkusalan perusosaaminen			
Akrobatia 2.		1 ov	
ilma-akrobatia 3.		0,5 ov	
jongleeraus 3.		1 ov	
Ilmaisu			
Ilmaisu 2.		1 ov	
Tanssi			
tanssi 3.		1 ov	
Produktiotyö			
produktiotyö 2		2 ov	
Sirkuslajiosaaminen			
erikoistumislajiosaaminen 1.		1 ov	
Kehonhuolto			
Kehonhuollon teoria		0,5 ov	
		8	

SIRKUSALAN AMMATTITAIDON PERUSTEET 3		
JA YHTEISET OPINNOT 2		<i>Moduuli 5</i>
Sirkusalan perusosaaminen		
Akrobatia 3.		1 ov
jongleeraus 4.		1 ov
ilma-akrobatia 3.		0,5 ov
Produktiotyö		
produktiotyö 3.		1 ov
Kehonhuolto NÄYTTÖ 1.		
Käytännön kehonhuolto 1.		0,5 ov
Tanssi		
tanssi 3.		1 ov
Ilmaisu		
ilmaisu 3.		1 ov
YHTEISET OPINNOT 2 ov		
äidinkieli 2		1 ov
englanti 2		1 ov
		8

SIRKUSALAN PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN 1		<i>Moduuli 6</i>	SIRKUSALAN PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN 2		<i>Moduuli 7</i>
SOVELTAMINEN 1			JA YHTEISET OPINNOT 3		
Sirkusalan perusosaaminen			Sirkusalan perusosaaminen NÄYTTÖ 2. (OSA)		
Akrobatia 3.		1 ov	Akrobatia 4.		1 ov
Tasapaino 3.		1 ov			
Kehonhuolto			Sirkuslajiosaaminen		
Käytännön kehonhuolto 2.		0,5 ov	erikoistumislajiosaaminen 2.		1 ov
Ilmaisu			Produktiotyö		
ilmaisu 3.		1 ov	produktiotyö 3.		1 ov
Tanssi			Ilmaisu		
tanssi 4.		0,5 ov	ilmaisu 4.		1 ov
Sirkuslajiosaaminen			Tanssi		
erikoistumislajiosaaminen 1.		2 ov	tanssi 4.		1 ov
Oman sirkusnumeron valmistaminen			YHTEISET OPINNOT 3 ov		
markkinointi		0,5 ov	Yhteisk.-, yritys- ja työel.tiet.		1 ov
näyttämötekniikat 1.		1 ov	fysiikka 1		1 ov
Syventävä sirkuslajiosaaminen (AMVA)			terveystieto		
Syventävä erikoistumislajiosaaminen 1.		0,5 ov			1 ov
		8			8

ERIKOISTUMINEN SIRKUSALALLA 1		SIRKUSALAN PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN 3 JA YHTEISET OPINNOT 4	
	<i>Moduuli 8</i>		<i>Moduuli 9</i>
Sirkusalan perusosaaminen		Sirkusalan perusosaaminen	
Akrobatia 4.	1 ov	Akrobatia 5.	1 ov
Tanssi NÄYTTÖ 3.			
tanssi 4.	0,5 ov		
Produktiotyö		Ilmaisu NÄYTTÖ 4.	
produktiotyö 4.	1 ov	ilmaisu 5.	1 ov
Sirkuslajiosaaminen		Sirkuslajiosaaminen	
erikoistumislajiosaaminen 2.	1,5 ov	erikoistumislajiosaaminen 2.	0,5 ov
		Oman sirkusnumeron valmistaminen	
Ilmaisu		näyttämötekniikat 2.	0,5 ov
ilmaisu 4.	1 ov	Syventävä sirkuslajiosaaminen (AMVA)	
Syventävä sirkuslajiosaaminen (AMVA)		Syventävä erikoistumislajiosaaminen	1 ov
Syventävä erikoistumislajiosaaminen 1.	1,5 ov	Produktiotyö	
Syventävä erikoistumislajiosaaminen 2.	1 ov	produktiotyö 4.	1 ov
Oman sirkusnumeron valmistaminen			
markkinointi	0,5 ov	YHTEISET OPINNOT 3 ov	
	8	äidinkieli 3	1 ov
		valinnaiset	2 ov
			8
TYÖSSÄOPPIMINEN SIRKUSALAN PRODUKTIOSSA			
	<i>Moduuli 10</i>		
Sirkusalan perusosaaminen NÄYTTÖ 2. (OSA)			
Akrobatia 5.	1 ov		
sirkustietous	0,5 ov		
Ilmaisu			
ilmaisu 5.	1 ov		
Produktiotyö NÄYTTÖ 5.			
produktiotyö 5.	1 ov		
Sirkuslajiosaaminen			
erikoistumislajiosaaminen 3.	2 ov		
Syventävä sirkuslajiosaaminen (AMVA)			
Syventävä erikoistumislajiosaaminen 2.	1 ov		
Vapaasti valittavat opinnot	1,5 ov		
	8		

ERIKOISTUMINEN SIRKUSALALLA 2 JA YHTEISET OPINNOT 5		<i>Moduuli 11</i>		OMAN SIRKUSNUMERON LUOMINEN 1		<i>Moduuli 12</i>	
Sirkusalan perusosaaminen							
tasapaino 4.		1 ov					
Sirkuslajiosaaminen				Sirkuslajiosaaminen			
erikoistumislajiosaaminen 3.		1 ov		erikoistumislajiosaaminen 4.		3 ov	
Oman sirkusnumeron valmistaminen				Oman sirkusnumeron valmistaminen			
Sirkusnumeron valmistaminen		1 ov		Esiintyminen		1,0 ov	
				Numeron luominen 1.		0,5 ov	
Laajentava sirkuslajiosaaminen (AMVA)							
Toisen erikoistumislajin osaaminen 1.		1 ov		näyttämötekniikat 2.		0,5 ov	
Vapaasti valittavat opinnot				Laajentava sirkuslajiosaaminen (AMVA)			
		1 ov		Toisen erikoistumislajin osaaminen		2 ov	
YHTEISET OPINNOT 3 ov				Vapaasti valittavat opinnot			
äidinkieli 4		1 ov					
matematiikka 2		1 ov					8
liikunta		1 ov					
		8					
OMAN SIRKUSNUMERON LUOMINEN 2 JA YHTEISET OPINNOT 6		<i>Moduuli 13</i>		OMAN SIRKUSNUMERON LUOMINEN 3 JA YHTEISET OPINNOT 7		<i>Moduuli 14</i>	
Oman sirkusnumeron valmistaminen				Laajentava sirkuslajiosaaminen NÄYTTÖ 6.			
Numeron luominen 1.		1 ov		(AMVA) Toisen erikoistumislajin osaaminen		2 ov	
Sirkuslajiosaaminen				Oman sirkusnumeron valmistaminen			
erikoistumislajiosaaminen 5.		3 ov		Esiintyminen		0,5 ov	
Vapaasti valittavat							
		1 ov		näyttämötekniikat 2.		0,5 ov	
YHTEISET OPINNOT 3 ov				Vapaasti valittavat opinnot			
matematiikka 3		1 ov					
taide ja kulttuuri		1 ov					2 ov
ruotsi 1		1 ov		YHTEISET OPINNOT 3 ov			
				kemia 1		1 ov	
				valinnaiset		2 ov	
			8				8

4.2.1 Työssäoppimisen järjestäminen

Opintoihin sisältyy 20 opintoviikkoa työssäoppimista. Työssäoppiminen toteutetaan vuosittain erikseen sovitulla tavalla pääasiassa produktiivisen ja oman numeron valmistaminen – opintokokonaisuuksien yhteydessä osittain oppilaitoksen tiloissa työelämää vastaavissa olosuhteissa ja osittain todellisessa työelämäympäristössä oppilaitoksen ulkopuolella, esim. Lahden kaupunginteatterin tms. produktiossa ja yksittäisillä esiintymiskeikoilla.

Työssäoppiminen on tavoitteellista ja ohjattua opiskelua. Opetussuunnitelmaan on merkitty opintojaksojen sisältöjä, joihin sisältyy työssäoppimista. Työssäoppimisen suunnitelma ja täsmennetyt tavoitteet liitetään opiskelijoiden henkilökohtaisiin opiskelusuunnitelmiin.

4.3 Arvioinnin toteuttamissuunnitelma

			2006 -2007			2007 -2008					2008 - 2009						
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
AMMATILLISET OPINNOT	90 ov	arviointi															
Sirkusalan perusosaaminen 25 ov								N2			N2						
Akrobatia	10 ov	M1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1					
Jongleeraus	4 ov	M1	1	1		0,5	0,5	0,5	0,5								
Ilma-akrobatia	4 ov	M1	1	1		0,5	0,5	0,5	0,5								
Tasapaino	4 ov	M1	1	1	0,5		0,5	0,5	0,5								
Työturvallisuus	1 ov	M1	0,5	0,5													
Sirkustietous	2 ov	M4	0,5	0,5				0,5				0,5					
Ilmainen	5 ov											N4					N7
Ilmainen	10 ov	M1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1					
Tanssi										N3							
tanssi	7 ov	M1	1	1	0,5	1	0,5	0,5	0,5	1	0,5	0,5					
Produktiivtyö 15 ov												N5					
Yhteinen produktio 1	5 ov	M2			2	2	1										
Yhteinen produktio 2	5 ov	M2							1	1	1	2					
Kehonhuolto 3 ov							N1										
Käytännön kehonhuolto	2 ov	M4	1	0,5		0,5	0,5	0,5									
Kehonhuollon teoria	3 ov	M4															
Oman sirkusnumeron valmistaminen (opinnäytetyö) 10ov																	N7
Numeron luominen	4 ov	M3											1	1	1	0,5	0,5
Näyttämötekniikat	2 ov	M7		0,5		0,5								0,5		0,5	
Markkinointi	2 ov	M7						0,5		0,5				0,5			0,5
Oman numeron esittäminen	2 ov	M5															2
Sirkuslajiosaaminen 15 ov																	N7
Erikoistumislajin osaaminen	15 ov	M6				1	0,5	2		2	0,5	2	1	2	1	2	1
Syventävä sirkuslajiosaaminen 5 ov																	N7
Erikoistumislajin syventävä osaaminen	5 ov	M6						0,5		1,5	1	1	1				
Laajentava sirkuslajiosaaminen 5 ov																	N6

Sirkusartisti

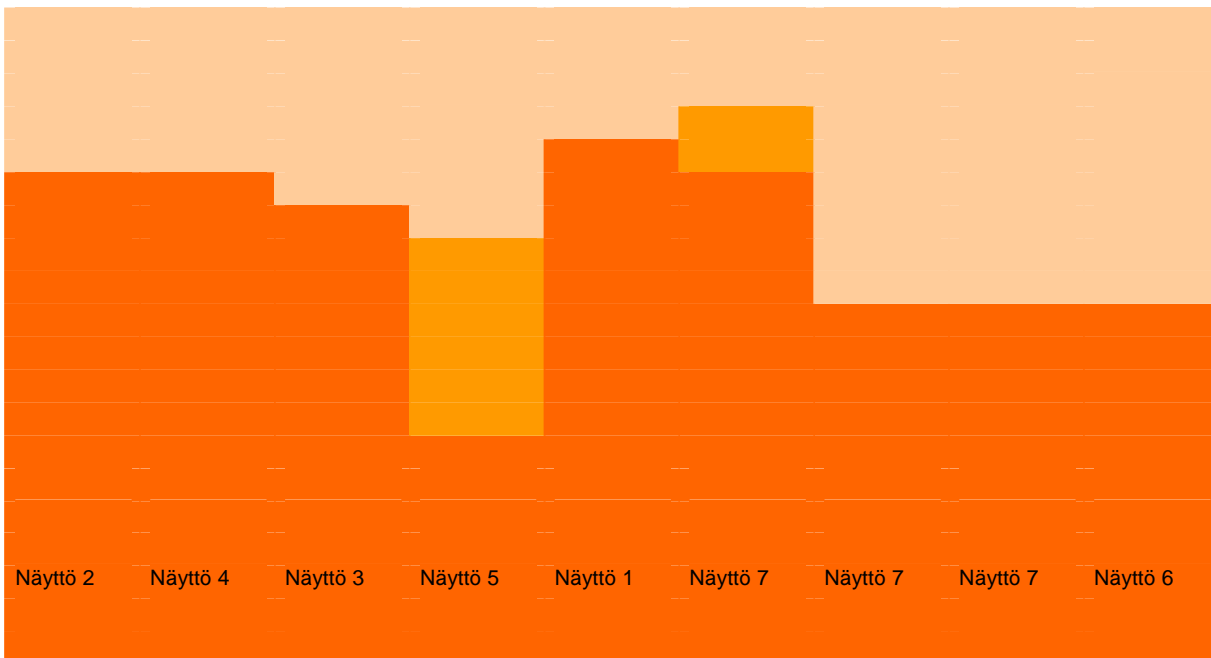
Toisen erikoistumislahjan osaaminen	5 ov	M6												2	2	1		
Muut valinnaiset opinnot 10 ov																		
Yhteensä	90 ov																	
YHTEISET OPINNOT			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
PAKOLLISET	16 ov																	
ÄIDINKIELI																		
Äidinkieli 1	1 ov			1														
Äidinkieli 2	1 ov					1												
Äidinkieli 3	1 ov									1								
Äidinkieli 4	1 ov											1						
RUOTSI																		
Ruotsi 1	1 ov														1			
ENGLANTI																		
Englanti 1	1 ov			1														
Englanti 2	1 ov					1												
MATEMATIIKKA																		
Matematiikka 1	1 ov			1														
Matematiikka 2	1 ov												1					
Matematiikka 3	1 ov														1			
FYSIIKKA JA KEMIA																		
Fysiikka 1	1 ov								1									
Kemia 1	1 ov															1		
YHTEISKUNTA-, YRITYS- JA TYÖELÄMÄTIETO																		
Yhteisk.-,yritys- ja työel.tiet.	1 ov								1									
TERVEYSTIETO																		
Terveystieto 1	1 ov								1									
LIIKUNTA																		
Liikunta 1	1 ov												1					
TAIDE- JA KULTTUURI																		
Taide ja kulttuuri	1 ov															1		
VALINNAISET	4 ov																	
												2				2		
Yhteensä	20 ov																	
VAPAASTI VALITTAVAT	10 ov													2	2	1	1	4
Yhteensä	30 ov																	

4.3.1 Ammattiosaamisen näyttöjen ja muun arvioinnin suhde

Opintokokonaisuuden arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön ja muun arvioinnin perusteella.

Sirkusartistin koulutusohjelma OPINTOKOKONAISUUKSIEN ARVIOINTISUUNNITELMA

Sirkusalan perus-osaaminen	Ilmaisu	Tanssi	Produktio-työ	Kehonhuolto	Oman sirkusnumeron valmistaminen	Sirkuslaji osaaminen	Syv. sirkuslaji osaaminen	Laajentava sirkuslaji
25 ov	10 ov	7 ov	10 ov	3 ov	10 ov	15 ov	5 ov	5 ov

Ammattiosaamisen näyttö

Työssäoppiminen

Muu arviointi, lueteltu kunkin opintokokonaisuuden kohdalla

Kaikissa opintokokonaisuuksissa arviointiin vaikuttaa myös kaikille aloille yhteinen ydiosaaminen: oppimistaidot, ongelmanratkaisutaidot, vuorovaikutus- ja viestintätaidot, yhteistyötaidot, eettiset ja esteettiset taidot

Sekä yhteiset painotukset:

kansainvälisyys, kestävän kehityksen edistäminen, teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen, yrittäjäyys, laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta, kuluttajaosaaminen sekä työsuojelusta ja terveydestä huolehtiminen

4.3.2 Osaamisen tunnustaminen

Osaamisen tunnustamisessa noudatetaan Koulutuskeskus Salpauksessa yhteisesti sovit-
tuja periaatteita.

4.3.3 Todistukset

Noudatetaan Opetushallituksen määräyksiä ja ohjeita.

5 PERUSTUTKINNON OPINTOKOKONAISUUDET JA OPINTOJAKSOT

5.1 *Kaikille yhteiset opinnot 20 ov*

Salpauksen yhteiset opinnot toteuttaa Areena. Tavoitteet ja sisällöt, sekä arvioinnit ovat
yhteisten opintojen opetussuunnitelmassa.

5.2 *Ammatilliset opinnot 90 ov*

Sirkusalan perusosaaminen	25 ov
Ilmaisu	10 ov
Tanssi	7 ov
Produktiotyö	10 ov
Kehonhuolto	3 ov
Oman numeron valmistaminen	10 ov
Sirkuslajiosaaminen	15 ov
Syventävä sirkuslajiosaaminen	5 ov
Laajentava sirkuslajiosaaminen	5 ov
Muut valinnaiset opinnot	10 ov

5.2.1 Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot

Sirkusalan perusosaaminen	25 ov
Ilmaisu	10 ov
Tanssi	7 ov
Produktiotyö	15 ov
Kehonhuolto	3 ov
Oman sirkusnumeron valmistaminen	10 ov
Sirkuslajiosaaminen	15 ov

5.2.1.1 Sirkusalan perusosaaminen 25 ov

<p>OPINTOKONAISUUS Sirkusalan perusosaaminen 25 ov</p>
<p>OPINTOJAKSOT Akrobatia (10ov), jongleeraus (4ov), ilma-akrobatia (4ov), tasapaino(4ov), työturvallisuus(1ov), sirkustietous (2ov)</p>
<p>ESITIEVOVAATIMUKSET</p>
<p>TAVOITE Opiskelijan tavoite on perehtyä sirkusartistin ammattilaisuuden perusteisiin opiskelemalla jokaisen sirkuslajin monipuolinen perustekniikka. Akrobaattista osaamista painotetaan muita lajeja tukevana perustana ja sen opiskelu jatkuu jokaisessa moduulissa lähes koko koulutuksen ajan. Opiskelijan tulee ymmärtää sirkustaiteen historiallista kehitystä ja sen eri tyylipiirteitä ja hänen on osattava analysoida näkemiään sirkusesityksiä. Lisäksi opiskelijan on osattava eri lajien työturvallisuuteen liittyvät vaatimukset ja selviydyttävä perusriggauksista.</p>
<p>SISÄLLÖT</p> <p>Akrobatia</p> <ul style="list-style-type: none"> - opetellaan akrobatian eri lajeja, kuten permantoakrobatiaa, ryhmäakrobatiaa ja trampoliiniakrobatiaa. - opitaan auttamaan toisia akrobatian harjoittelussa <p>Jongleeraus</p> <ul style="list-style-type: none"> - harjoitellaan jongleerauksen peruskuvioita palloilla - perehdytään ja tehdään harjoituksia monilla eri jongleerauksen välineillä, kuten renkailla, keiloilla ja diabololla - opetellaan jongleerauksen merkintäjärjestelmän, siteswap -systeemin perusteita <p>Ilma-akrobatia</p> <ul style="list-style-type: none"> - vertikaaliköyden ja trapetsin perustekniikan harjoittelua - harjoitellaan myös muita ilma-akrobaatiavälineitä, kuten rengas-, keinu- ja paritrapetsia. <p>Tasa-paino</p> <ul style="list-style-type: none"> - eri tasapainovälineiden, kuten rolabolan, löysän ja tiukan nuoran ja tikkaiden perusharjoituksia <p>Työturvallisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työturvallisuuden perusosaamisen harjoittelua <p>Sirkustietous</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sirkushistoria - Sirkusalan tyylien perustietoutta - teosanalyysiä, kirjoitusharjoituksia, suullisen palautteen ja analysoinnin harjoittelua
<p>OPPIMISMENETELMÄT Lähiopetus, oma harjoittelu, ryhmätyöskentely, opintokäynnit, ideointiharjoituksia, luennot</p>
<p>ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; N1, Sirkustekninen osaaminen jakson yhteydessä Muu arviointi; Läsnäolo, harjoittelumotivaatio, osallistuminen tunnilla, yhteistyö- ja oppimistaidot, tekninen taito. Opintokäyntien ja muiden esitysten analyysit, kirjallisesti ja suullisesti .</p>

SIRKUSALAN PERUSOSAAMINEN

Tyydyttävä 1

Opiskelijan on osattava

- näyttää akrobatian perusliikemateriaalia
- näyttää perustekniikkaa jongleerauksessa tasapainoilussa ja ilma-akrobatiassa
- ohjattuna kehittää fyysisiä valmiuksiaan
- ohjattuna suorittaa annetut tehtävät ja harjoitukset noudattaen työturvallisuutta
- toimia ryhmässä ja vastaanottaa palautetta
- tunnistaa sirkushistorian ja tyylien pääpiirteitä

Hyvä 3

Opiskelijan on osattava

- näyttää akrobatian perusliikemateriaalia ja autettuna vaikeampia temppuja
- näyttää monipuolista ja sujuvaa perustekniikkaa jongleerauksessa, tasapainoilussa ja ilma-akrobatiassa
- kehittää fyysisiä valmiuksiaan
- suorittaa annetut tehtävät ja harjoitukset noudattaen työturvallisuutta
- toimia sujuvasti osana ryhmää ja vastaanottaa palautetta
- ymmärtää sirkushistorian ja tyylien pääpiirteitä
- analysoida sirkusesityksiä suullisesti ja kirjallisesti

Kiitettävä 5

Opiskelijan on hallittava sulavasti ja viimeistellysti permanto-, trampoliini-, pari- ja ryhmäakrobatian perustekniikat variaatioineen. Hänen on osattava yhdistää temppuja toisiinsa. Hänen on osattava hyvin myös useita vaikeamman tason temppuja ja niiden yhdistelmiä permannolla (esim. arabialainen – flicki – takaperin voltti). Opiskelijan on osattava kehittää itsenäisesti fyysisiä valmiuksiaan. Hänen on ymmärrettävä lattia-akrobatian merkitys sirkusteknisenä, muiden lajien kehitystä vahvistavana tukipylväänä.

Opiskelijan on hallittava sujuvasti jongleerauksen perustekniikat, kuten kolmen pallon, keilan ja renkaan perusheitto sekä diabolon ja devil stickin perusliike. Hänen on tunnettava laajasti jongleerauksen eri välineistöä ja osattava myös parijongleerauksen perusteita. Hänen on pystyttävä yhdistämään perustason temppuja toisiinsa sulavasti. Hänen on osattava näyttää ainakin yhdellä jongleerausvälineellä myös vaikeamman tason tekniikkaa yhdistäen jongleeraukseensa kehon liikettä. Hänen on tunnettava jongleerauksen merkitsemisjärjestelmää siteswap -systeemiä niin, että pystyy sen avulla opettelemaan uusia heittoyhdistelmiä.

Opiskelijan on hallittava sulavasti ja viimeistellysti tavallisimpien ilma-akrobatiavälineiden kuten vertikaaliköyden ja trapetsin perustekniikat: välineelle kiipeäminen ja alastulo sekä useat perustason ja muutamat vaativamman tason temput. Hänen on hallittava hyvin yhdellä valitsemallaan ilma-akrobatiavälineellä temppujen sulava toisiinsa sitominen sekä hallittava tällä välineellä myös vaikeamman tason tekniikkaa.

Opiskelijan on hallittava sujuvasti usean tasapainovälineen perustekniikka, kuten tiukalla tai löysällä nuoralla kävely, tikkailla tasapainoilu, yksipyöräisellä ajaminen, rolabolalla tasapainoilu. Hänen on hallittava yhdellä valitsemallaan tasapainovälineellä temppujen sulava toisiinsa sitominen sekä suoriuduttava tällä välineellä myös joistakin vaikeamman tason tempuista.

Opiskelijan on osattava soveltaa osaamistaan eri lajeissa pystyäkseen luomaan oppimastaan materiaalista esitysnumeroiksi soveltuvia kokonaisuuksia. Hänen on osattava hahmottaa liikkeen ja sirkusvälineen suhdetta musiikkiin ja tilaan. Hänen on tiedostettava oman kehonsa ja sirkusvälineiden tuomat mahdollisuudet ja rajoitukset. Hänen on pystyttävä määrätietoiseen harjoitteluun, ja kyettävä parantamaan suoritustaan harjoituskertojen myötä.

Opiskelijan on osattava työskennellä yhdessä muiden kanssa ottaen huomioon heidän ominaisuutensa ja suhteuttaen omaa toimintaansa heidän toimintaansa. Hänen on osattava ottaa vastaan ja hyödyntää saamaansa palautetta sekä antaa palautetta muille ryhmän jäsenille. Opiskelijan on osattava analysoida omaa harjoitteluaan, kehittymistään ja osaamistaan. Hänen on osattava kommunikoidessaan käyttää sirkustekniikan eri osa-alueiden perussanastoa.

Opiskelijan on osattava tarvittaessa käyttää apu- ja turvavälineitä. Hänen on osattava toimia noudattaen yleisiä turvallisuusohjeita. Hänen on osattava toimia avustajana perustekniikan harjoittelussa. Sirkusvälinettä käyttäessään hänen on osattava tarkistaa ja arvioida välineen ja mahdollisten kiinnitysten kunto.

Opiskelijan tulee ymmärtää sirkusalan taustaa, historiallista kehitystä sekä sirkuksen eri tyylejä niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Hänen on osattava hahmottaa sirkuksen rooli laajemmin osana muuta yhteiskuntaa ja suhteessa muihin taiteen aloihin. Hänen osattava esittää omia näkemyksiään teoksista suullisesti ja kirjallisesti. Hänen on osattava analysoida esitysten rakennetta. Hänen on osattava etsiä tietoa sirkusalan julkaisuista ja teoksista oman äidinkielen lisäksi ainakin yhdellä vieraalla kielellä.

5.2.1.2 Ilmaisuu 10 ov

<p>OPINTOKONAISUUS Ilmaisu 10 ov</p>
<p>OPINTOJAKSOT Ilmaisu ja fyysinen teatteri (10 ov)</p>
<p>ESITIEVOAATIMUKSET</p>
<p>TAVOITE Opiskelijan on osattava ilmaista itseään sekä fyysisesti että tunteella. Hänen on löydettävä oma persoonallinen tapansa ilmaista itseään, luonteva tapa olla lavalla ja osattava ylläpitää jännite suhteessa yleisöön. Opiskelijan on tunnettava teatteritaiteen perusterminologiaa. Hänen on osattava dramaturgian perusteita niin että pystyy soveltamaan tietojaan käytäntöön esitystä rakentessaan.</p>
<p>SISÄLLÖT Ilmaisu ja fyysinen teatteri</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan fyysisen ilmaisun perusteita: oman kehon isolaatioita, miimiä - harjoitellaan tunneilmaisun perusteita - harjoitellaan erilaisia tapoja olla esillä liikkeen, puheen ja tunneilmaisun kautta - improvisaatioharjoituksia - commedia del arten perusteita - dramaturgian perustietoa - teatteritaiteen perusterminologiaa ja teatterityöskentelyn perusteita
<p>OPPIMISMENETELMÄT Lähiopetus, ohjaus ja tuki, harjoitustehtävät, ryhmätyöskentely ja -keskustelut</p>
<p>ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; N4 Ilmaisutaidot arvioidaan jakson yhteydessä sekä erikseen jonkin esityksen, kuten oman numeron tai produktiotyön yhteydessä todellisessa esitystilanteessa. Muu arviointi; Läsnäolo, ilmaisuharjoitusten suoritukset, aktiivisuus ja motivaatio sekä yhteistyötaidot oppitunneilla</p>

ILMAISU

Tyydyttävä 1
Opiskelijan on osattava <ul style="list-style-type: none"> • ohjatussa tilanteessa käyttää ilmaisun keinoja • selviytyä esityksen fyysisistä perusvaatimuksista • sitoutua ilmaisuprosessiin tunnetasolla • selviytyä luovassa prosessissa saamistaan tehtävistä • vastaanottaa palautetta • toimia osana ryhmää
Hyvä 3
Opiskelijan on osattava <ul style="list-style-type: none"> • ilmaista itseään fyysisen ja tunneilmaisun kautta • säilyttää pääosin jännite yleisöön esiintyessään • toimia luovassa prosessissa tavoitteiden mukaisesti ja osana ryhmää • toimia improvisaatioharjoituksessa • tuntea dramaturgian ja teatteriteorian perusasioita • vastaanottaa palautetta ja kehittää toimintaansa sen mukaisesti
Kiitettävä 5
Opiskelijan on osattava ilmaista itseään sekä tyyli-tylyllä että luonnollisella liikelaadulla ja ymmärtää niiden erot toiminnassaan. Hänen on osattava erotella toisistaan kehonsa osia pystyäkseen luomaan monipuolista ja tarkkaa liikemateriaalia. Hänen on osattava ilmaista itseään ja tuoda esiin tunteitaan aidolla ja persoonallisella tavalla ollakseen ilmaisussaan uskottava.
Opiskelijalla on oltava taito toimia luovasti esiintymistilanteessa. Hänen on pystyttävä esiintyessään säilyttämään jännite yleisöön esityksen tyylin edellyttämällä tavalla. Hänen on esiintyessään osattava jatkuvasti ilmentää ilmaisussaan esityksen taustalla olevaa ideaa ja pyrittävä tukemaan kaikessa toiminnassaan ryhmän yhteistä tavoitetta. Hänen on pystyttävä esiintyessään luomaan tunneyhteys muihin esiintyjiin.
Opiskelijan on osattava työskennellä ohjatussa kohtauksessa käyttäen ääntään ja kehoaan ohjatulla tavalla. Hänen on osattava improvisoida annetuista aiheista koomisesti ja draamallisesti käyttäen ääntään ja kehoaan. Hänen on osattava improvisoida myös kahta henkilöä suuremmassa ryhmässä.
Opiskelijan on osattava analysoida omaa ja toisten työskentelyä sekä osattava kehittää työprosessia osallistumalla keskusteluihin ohjaajan ja muiden esiintyjien kanssa. Hänen on osattava työskennellä osana ryhmää niin, että hän osaa kuunnella muiden näkemyksiä ja ilmaista omiaan osana luovaa työprosessia.
Opiskelijan on tunnettava teatteritaiteen perusterminologiaa ja dramaturgian perusasioita, jotta osaa käyttää niitä sirkusesitystä rakentaessaan.

5.2.1.3 Tanssi 7 ov

OPINTOKONAISUUS Tanssi 7 ov
OPINTOJAKSOT Tanssi 7 ov
ESITIE TOVAATIMUKSET
TAVOITE Opiskelijan on osattava baletin perusaskeleet ja terminologia. Opiskelijan on osattava tanssia myös muita tanssityylejä ja osattava tuottaa erilaisia liikelaatuja. Opiskelijan on osattava tanssia erilaisissa tanssiyhdistelmissä musiikin ja muun ryhmän suhteen oikein ajoitettuna.

<p>SISÄLLÖT Tanssi</p> <ul style="list-style-type: none"> - baletin perusaskeleet, -yhdistelmät ja terminologia - nykytanssin, jazzin ja muiden tanssilajien perusliikemateriaalin harjoittelua - kehon hallintaan liittyviä harjoituksia
<p>OPPIMISMENETELMÄT Lähiopetus, harjoitustehtävät</p>
<p>ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; N3 Jakson yhteydessä arvioidaan monipuolista tanssin liikemateriaalia sisältävä oppitunti Muu arviointi; Läsnäolo, harjoitustehtävät, oppimistaidot – ja motivaatio.</p>

TANSSI

<p>Tyydyttävä 1</p> <p>Opiskelijan on osattava</p> <ul style="list-style-type: none"> • tanssia perustason liikemateriaalia baletissa ja jossakin valitsemassaan toisessa tanssilajissa • ohjattuna tanssia perusyhdistelmässä • tanssia ajoituksellisesti oikein suhteessa musiikkiin ja muuhun ryhmään • vastaanottaa palautetta
<p>Hyvä 3</p> <p>Opiskelijan on osattava</p> <ul style="list-style-type: none"> • tanssia baletin perusaskeleita ja -yhdistelmiä ja ymmärtää baletin perusterminologiaa • tanssia eri tanssilajeja, kuten jazzia ja nykytanssia perustason liikeyhdistelmässä • tanssia ajoituksellisesti oikein suhteessa musiikkiin ja muuhun ryhmään • vastaanottaa palautetta
<p>Kiitettävä 5</p> <p>Opiskelijan on osattava tanssia baletin perusaskeleet ja -yhdistelmät. Hänen tulee ymmärtää baletin perusterminologiaa.</p> <p>Hänen on osattava keskittää voimaansa keskivartaloon ja osattava käyttää kehon painoa impulssina liikesarjoissa. Hänen on osattava soveltaa tanssissa oppimiaan kehon linjoja sirkusta tehdessään.</p> <p>Opiskelijan on osattava tanssia monipuolisesti erilaisissa perustason liikeyhdistelmässä. Opiskelijalla tulee olla tietoa ja omaa kokemusta erilaisista tanssitavoista, kuten lyyrisestä ja energisestä tanssista sekä tanssilajeista kuten kilpatanssista ja jazzista.</p> <p>Opiskelija on osattava tanssia peruskoreografioissa, joita saatetaan käyttää teattereissa. Opiskelijan on osattava tanssia koreografiassa, joka on koreografin laatima tämän valitsemassa tyylilajissa. Opiskelijan on osattava luoda ryhmässä yhteinen tanssillinen koreografia.</p> <p>Opiskelijan on osattava hahmottaa omaa suhdettaan musiikkiin tanssiessaan koreografiassa tai liikeyhdistelmässä. Hänen on ymmärrettävä, että liike ja tanssi voivat olla olemassa myös musiikista erillään ja että tanssilla ja liikkeellä voi olla omat rytmiset ja ilmaisulliset tavoitteet, jotka ovat itsenäisiä suhteessa musiikkiin ja ääniin.</p> <p>Opiskelijan on osattava arvioida omaa oppimistaan ja vastaanottaa palautetta sekä pystyttävä muuttamaan toimintaansa suhteessa siihen.</p>

5.2.1.4 Produktiotyö 10 ov

OPINTOKONAISUUS Produktiotyö 10 ov
OPINTOJAKSOT Yhteinen produktio 1 ja 2
ESITIEVAATIMUKSET
TAVOITE Opiskelijan on osallistuttava aktiivisesti yhteisen tuotannon luomiseen. Hänen on toimittava ryhmän jäsenenä joustavasti yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi ja pidettävä kiinni yhteisistä sopimuksista. Opiskelijan on osallistuttava tuotannon esittämiseen ja selviytyttävä hänelle tuotannon osana annetuista tehtävistä niin taustatyön kuin itse esiintymisenkin osalta.
SISÄLLÖT Yhteinen produktio 1 ja 2 <ul style="list-style-type: none"> - yhteisen tuotannon luominen - esiintyminen yleisölle työelämää vastaavissa olosuhteissa
OPPIMISMENETELMÄT Lähiopetus, ohjaus ja tuki, oppimistehtävät, ryhmätyöskentely, oppimista työpaikalla
ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; N1 Työelämäolosuhteissa järjestetty näyttötilanne yhteisen tuotannon harjoitus- ja esitysvaiheesta. Muu arviointi; Läsnäolo, työprosessin hallinta, yhteistyötaidot, aktiivisuus ja oma-aloitteisuus prosessissa
TUOTTEEN TEKNINEN VALMISTUS JA KÄDENTÄIDOT
Tyydyttävä 1 Opiskelijan on osattava <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa ohjatusti yhteisiä sopimuksia ja ilmoittaa, jos hän joutuu poikkeamaan niistä • toimia osana ryhmää harjoitus- ja esitystilanteessa • toteuttaa tuotannon esiintyjälle annetut minimivaatimukset liikemateriaalin osalta • selviytyy tuotannon eri vaiheista
Hyvä 3 Opiskelijan on osattava <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa oma-aloitteisesti yhteisiä sopimuksia ja ilmoittaa, jos hän joutuu poikkeamaan niistä • toimia osana ryhmää harjoitus- ja esitystilanteessa • tuoda esiin omia ideoitaan tai osaamistaan osana yhteistä esityksen luomisprosessia • selviytyä hänelle tuotannossa osoitetuista liiketeknisistä ja ilmaisullisista vaatimuksista • ylläpitää jännitettä suhteessa yleisöön esiintyessään • selviytyy sujuvasti tuotannon eri vaiheista
Kiitettävä 5 Opiskelijalla on oltava omakohtaisia kokemuksia eri alojen ammattilaisten yhteistyönä tehdyistä sirkusalan tai muiden esiintyvän taiteen alojen tuotannoista. Hänen on pystyttävä suhteuttamaan oma osuutensa esityskokonaisuuksiin ja osattava toimia luontevasti osana kulloinkin esitettävää teosta. Hänen on osattava soveltaa muista opintokokonaisuuksista saamaansa osaamista esitysten valmisteluun ja toteuttamiseen. Opiskelijan on pystyttävä toimimaan tuotantopaineen alaisena vieden loppuun saamansa työtehtävät. Opiskelijalla on oltava taito toimia luovasti esiintymistilanteessa. Hänen on pystyttävä esiintyessään säilyttämään jännite yleisöön esityksen tyylin edellyttämällä tavalla. Hänen on hallittava teoksen liiketekniset vaatimukset. Hänen on kyettävä muodostamaan omasta toiminnastaan ehyt kokonaisuus. Hänen on pystyttävä sisäistämään esitettävän teoksen luonne ja käsittelemään teosta luovasti suhteessa omaan ilmaisuunsa. Hänen on osattava toimia esityksiä luotaessa joustavasti ja oma-aloitteisesti, ehdotuksia ja valintoja tehden. Opiskelijan on kyettävä rakentamaan vuorovaikutukseen työryhmän eri jäsenten kanssa, luoden

toiminnallaan ryhmään prosessia edistävää henkeä. Hänen on pystyttävä löytämään paikkansa työryhmässä ja osattava tuoda esille omaa persoonallista osaamistaan. Hänen on kyettävä kantamaan vastuuta yhteisistä sopimuksista ja ilmoitettava oma-aloitteisesti, jos joutuu niistä poikkeamaan. Opiskelijan on pystyttävä vastaanottamaan kritiikkiä ja kääntämään se voimavarakseen itsensä kehittämisessä. Hänellä on oltava kyky analysoida omaa esiintymistään. Hänen on tiedettävä muiden esityksen luomiseen osallistuvien ammattilaisten toimintakentät.

5.2.1.5 Kehonhuolto 3 ov

OPINTOKONAISUUS

Kehonhuolto 3 ov

OPINTOJAKSOT

Käytännön kehonhuolto (2 ov)

Kehonhuollon teoria (1 ov)

ESITIE TOVAATIMUKSET

TAVOITE

Opiskelijan on ymmärrettävä kehonhuollon merkitys osana sirkusartistin arkea ja tunnettava kehonhuoltoon liittyvät teoreettiset perustiedot mm. anatomiasta ja fysiologiasta.

SISÄLLÖT

Kehonhuolto

- venytykset ja lihaskuntoharjoitukset
- oma kehonhuolto-ohjelma
- hieronnan perusteet
- vaihtoehtoisia kehonhuoltomenetelmiä: mm. pilates
- anatomian, fysiologian, ravinto-opin ja ensi-avun perustiedot

OPPIMISMENETELMÄT

Lähiopetus, ohjaus- ja tuki, harjoitustehtävät

ARVIOINTIMENETELMÄT

Näyttö; N3 Jakson osana

Muu arviointi;

Läsnäolo, harjoitustehtävät

KEHONHUOLTO

Tyydyttävä 1

Opiskelijan on osattava

- anatomian ja fysiologian perusasiat niin, että hän kykenee ohjatusti ylläpitämään fyysisiä valmiuksiaan
- tuntea fyysisiin suorituksiin liittyvien vammojen syntymekanismeja ja osattava etsiä apua tilanteen niin vaatiessa
- ottaa huomioon ravitsemuksen yhteys kehon toimintakykyyn
- huolehtia kehonsa hyvinvoinnista lihaskuntoa ja -tasapainoa parantavilla harjoituksilla.

Hyvä 3

Opiskelijan on osattava

- anatomian ja fysiologian perusasiat niin, että hän ottaa ne harjoitellessaan huomioon
- tunnettava fyysisiin suorituksiin liittyvien vammojen syntymekanismeja ja osattava antaa ensiapua tilanteen niin vaatiessa
- ottaa huomioon ravitsemuksen yhteys kehon toimintakyvyn ja palautumisen säätelyssä
- huolehtia kehonsa hyvinvoinnista lihaskuntoa ja -tasapainoa parantavilla harjoituksilla ja osattava soveltaa niitä oman sirkuslajinsa harjoitteluun
- ymmärtää henkisen hyvinvoinnin yhteys fyysiseen hyvinvointiin

Kiitettävä 5

Opiskelijan on pystyttävä kantamaan vastuu omasta hyvinvoinnistaan. Hänen on osattava huolehtia kehoon ja sen kehittämistä venytysten, lihastasapainoa parantavien harjoitusten ja harjoittelun rytmityksen avulla. Hänen on laadittava henkilökohtainen lihaskuntasuunnitelma ja toimittava sen mukaan. Opiskelijalla on oltava taito käyttää oikeita harjoitteita ja säädellä harjoittelun määrää vammojen ennaltaehkäisemiseksi. Hänen on tiedostettava levon merkitys sairauksien hoidossa, sekä jälkitautilien vaarallisuus. Hänen on hallittava sirkusalan yleisimpien vammojen vaativa ensiapu. Hänen on osattava suhtautua vammoihin osana työtään ja pystyttävä asiallisen levon ja kuntoutuksen kautta nopeuttamaan paranemista. Opiskelijan on tunnettava fysiologian ja anatomian perusasiat ja osattava soveltaa niitä omassa työskentelyssään. Hänen on tiedostettava oikean ravinnon ja levon sekä säännöllisen hieronnan merkitys kehon toimintakykyyn ja palautumiseen. Hänen on ymmärrettävä henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin välinen yhteys ja pystyttävä käsittelemään alalla toimimista kokonaisvaltaisena prosessina, jossa yhdistyvät henkinen ja fyysinen puoli.

5.2.1.6 Oman numeron valmistaminen 10 ov

OPINTOKONAISUUS
Oman numeron valmistaminen 10 ov
OPINTOJAKSOT

Oman numeron luominen (4 ov), Näyttämötekniikat (2 ov), markkinointi (2 ov), numeron esittäminen (2 ov)

ESITIEVOAATIMUKSET
TAVOITE

Opiskelijan on osattava suunnitella omasta sirkuslajistaan toimiva sirkusnumero. Jos numerossa on useita esiintyjä, tulee opiskelijan olla numerossa sekä esiintyjänä että koreografina ja ohjaajana kantavassa roolissa. Suunnittelussa opiskelijan on osattava hyödyntää opintojen aikana oppimiaan tietoja ja taitoja monipuolisesti niin sirkustekniikasta, ilmaisusta ja tanssista kuin näyttämötekniikoistakin. Opiskelijan on osattava analysoida työskentelyprosessiaan kirjallisesti ja osattava laatia numeroonsa sopivaa markkinointimateriaalia, kuten dvd:n, esitteen tai nettisivun (opinnäytetyö). Opiskelijan on osattava esittää oma sirkusnumerosa niin, että säilyttää esiintyessään sirkusteknisen tasonsa ja osaa ilmaista itseään suunnittelemansa tyyliin edellyttämällä tavalla.

Opiskelijan on ymmärrettävä perusasiat näyttämötekniikoista osana sirkusnumeron luomisen kokonaisuutta.

Opiskelijan on tunnettava sirkusalan produktion tuottamiseen liittyvät perusasiat ja tiedettävät yrittäjyyteen liittyviä perusasioita sirkusalan näkökulmasta.

SISÄLLÖT

Oman numeron luominen

- sirkuslajitekniikan yhdistäminen omaan persoonaan soveltuvaan ilmaisumuotoon
- dramaturgian ja koreografian suunnittelu
- oman työskentelyprosessin analysointi ja arviointi työskentelypäiväkirjan avulla

Markkinointi

- yritysmuodot
- produktion tuottamisen perusasiat
- omaan numeroon soveltuvan markkinointimateriaalin, kuten dvd:n, esitteen tai nettisivun suunnittelu ja valmistus

Näyttämötekniikat

- perustiedot maskeerauksesta, puvustuksesta, lavastuksesta sekä valo- ja äänitekniikasta
- omaan numeroon soveltuvien näyttämötekniikoiden: puvustuksen, lavastuksen, meikin, valojen ja äänimaailmaan suunnittelu

Esiintyminen

- Esiintyminen oman sirkusnumeron kanssa

OPPIMISMENETELMÄT

Lähiopetus, harjoitustehtävät, ohjaus ja tuki, ryhmätyöskentely, oppimispäiväkirja

ARVIOINTIMENETELMÄT

Näyttö; N2, oman numeron esittäminen

Muu arviointi; Läsnäolo, työprosessin hallinta, oppimispäiväkirja, suunnitellun oman numeron laatu, työelämän edustajan arviointi

OMAN SIRKUSNUMERON VALMISTAMINEN

Tyydyttävä 1

Opiskelijan on osattava

- ohjatusti luoda oma sirkusnumero
- suoritua solistisesta tehtävästä
- ohjatusti analysoida työskentelyprosessistaan
- ohjatusti luoda numeroonsa soveltuvaa markkinointimateriaalia
- ohjatusti käyttää näyttämötekniikoita kuten lavastusta, puvustusta, maskeerausta ja ääni- ja valotekniikkaa
- tunnistettava yritystoiminnan tai esitysten tuottamisen perusasiat

Hyvä 3

Opiskelijan on osattava

- luoda oma sirkusnumero, jossa yhdistää sirkustekniseen osaamiseensa tanssista ja ilmaisusta oppimaan taitoja sekä näyttämötekniistä tietämystään
- suoritua solistisesta tehtävästä säilyttäen esiintyessään oman sirkusteknisen tasonsa ja selviytyen numeroonsa suunnittelemistaan ilmaisullisista tavoitteista
- analysoida työskentelyprosessiaan kirjallisesti
- luoda numeroonsa soveltuvaa markkinointimateriaalia
- tietää näyttämötekniikoiden kuten lavastuksen, puvustuksen, maskeerauksen ja ääni- ja valotekniikan perusasioita ja soveltaa niitä numerossaan
- tietää yritystoiminnan ja esitysten tuottamisen perusasioita

Kiitettävä 5

Opiskelijan on osattava luoda erikoitumislajissaan oma sirkusnumero. Esitystä luodessaan hänen tulee osata yhdistää sirkustekniseen erityisosaamiseensa muita opintojen aikana opittuja taitoja ilmaisusta ja

tanssista ja lavateknisestä osaamisesta niin, että numerossa sirkustekninen osaaminen muodostaa muiden osatekijöiden kanssa toimivan kokonaisuuden. Esityksessä tulee olla toimiva ja persoonallinen koreografia ja sen tekemisessä tulee hyödyntää dramaturgian perustietoja. Opiskelijan on osattava esitystä suunnitellaan analysoida kirjallisesti ja suullisesti esityksensä teknisiä ja taiteellisia tavoitteita ja käyttää kirjallista materiaalia myöhemmin itsearvioinnin välineenä.

Opiskelijan tulee pitää yllä korkea sirkusteknisen osaamisen taso esiintyessään tai vaihtoehtoisesti esittää erikoistumislajissaan uutta itsekehittämäänsä teknistä materiaalia tai uutta tyyliä. Opiskelijan on osattava yhdistää tekninen osaaminen vahvaan ja persoonalliseen itseilmaisuuksiin, joka on linjassa esityksen tyyliin ja esiintyjän oman olemuksen kanssa. Opiskelijan on osattava laatia sirkusnumerostaan laadukasta markkinointiin soveltuvaa materiaalia, kuten dvd-tallenne ja nettisivu tai esite tms.

Opiskelijan on tiedettävä eri näyttämötekniikoiden: lavastuksen, puvustuksen, maskeerauksen ja sirkuskiinnitysten, sekä ääni- ja valotekniikan perusasiat. Opiskelijan on tunnettava produktion tuottamiseen liittyvät perusasiat, kuten kustannusarvion laatimiseen, tilojen hankkimiseen, työryhmän keräämiseen, työprosessin suunnitteluun sekä teoksen markkinointiin liittyvät perusasiat. Hänen on tunnettava oman alansa suomalaisia taide- ja kulttuurihallinnon toimintaperiaatteita. Opiskelijan on tiedettävä yritysmuotojen toimintaperiaatteita. Hänen on osattava valita sopiva yritysmuoto, laatia perustamisasiakirjat ja liiketoimintasuunnitelma. Hänen on tunnettava apurahakäytännöt ja osattava itsenäisesti hakea apurahoja. Hänen on kyettävä arvioimaan vakuutustarve. Hänen on tunnettava ammattiliiton toimintaa ja sen mahdollisuuksia. Opiskelijan on osattava toimia alan säädösten mukaisesti. Opiskelijan on osattava monipuolisesti hyödyntää tietotekniikan perustaitoja itsenäisessä työskentelyssä.

5.2.1.7 Sirkuslajiosaaminen 15 ov

<p>OPINTOKONAISUUS Sirkuslajiosaaminen 15 ov</p>
<p>OPINTOJAKSOT Erikoistumislajin osaaminen 15 ov</p>
<p>ESITIEVAATIMUKSET Sirkusalan perusosaaminen -opintokokonaisuuden sirkuslajioopinnoista on oltava suorituksia kaikista sirkuslajeista</p>
<p>TAVOITE Opiskelijan on osattava valitsemansa sirkuslajin perustason tekniikka sujuvasti ja varioiden sekä selviydyttävä hyvin myös vaikean tason tekniikasta. Opiskelijan on pyrittävä kehittämään sirkuslajissaan uusia tekniikoita. Hänen on pystyttävä pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen harjoitteluun omassa lajissaan. Hänen on osattava etsiä sirkuslajiinsa liittyvää tietoutta itsenäisesti mm. internetistä.</p>
<p>SISÄLLÖT Erikoistumislajin tekniikka</p> <ul style="list-style-type: none"> - tekninen harjoittelu valitussa sirkuslajissa - sirkuslajituntemuksen laajentaminen etsien uutta tietoa mm. videoita ja internetiä hyödyntäen
<p>OPPIMISMENETELMÄT Lähiopetus, omatoiminen harjoittelu, tiedon hankinta internetistä ja videoilta, vierailut esityksissä, ohjaus ja tuki</p>
<p>ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; N2, sirkusteknisen osaamisen määrittäminen oman sirkusnumeron näytön osana Muu arviointi; harjoittelutaitojen kehittyminen, oma-aloitteisuus ja motivaatio, luovuus lajin itsenäisessä kehittämisessä, läsnäolo</p>

SIRKUSLAJIOSAAMINEN

<p>Tyydyttävä 1</p> <p>Opiskelijan on osattava</p> <ul style="list-style-type: none"> • näyttää valitsemansa sirkuslajin sujuvaa perustekniikkaa ja jonkin verran vaikeamman tason tekniikkaa • ohjatusti kehittää fyysisiä valmiuksiaan • harjoitella omaa lajiaan säännöllisesti • etsiä ohjattuna tietoa oman lajinsa kansainvälisestä kehityksestä • ottaa vastaan palautetta
<p>Hyvä 3</p> <p>Opiskelijan on osattava</p> <ul style="list-style-type: none"> • näyttää valitsemansa sirkuslajin monipuolista ja viimeisteltyä perustekniikkaa sekä sujuvaa vaikeamman tason tekniikkaa • kehittää fyysisiä valmiuksiaan • harjoitella omaa lajiaan itsenäisesti • etsiä omasta lajistaan uutta tietoa hyödyntäen mm. internetiä • ottaa vastaan palautetta
<p>Kiitettävä 5</p> <p>Opiskelijan on kyettävä omatoimiseen ja tavoitteelliseen harjoitteluun valitussa sirkuslajissa. Hänen on kyettävä pitkäjänteiseen työskentelyyn oman kehonsa rajoitteiden poistamiseksi. Hänen on osattava analysoida ja kehittää omaa työskentelyään itsearviointin ja muilta saadun palautteen pohjalta. Opiskelijan on osattava etsiä omaa sirkuslajiaan koskevaa kansallista ja kansainvälistä ajankohtaista tietoa hyödyntäen mm. internetiä ja videomateriaaleja.</p> <p>Opiskelijan on osattava näyttää valitsemansa sirkuslajin vaikeamman tason tekniikkaa varmasti, viimeistellysti ja tekniikkaansa varioiden. Opiskelijan on tunnettava käyttämänsä sirkusvälineen ominaisuudet ja kyettävä vapaaseen improvisaatioon valitsemassaan lajissa. Hänen on pyrittävä kehittämään valitsemaansa lajia uusia tekniikoita luoden. Hänen on osattava säädellä sirkusteknisten suoritustensa rytmiä musiikin tai muun rytmittävän tekijän mukaan sekä osattava yhdistää tekniseen suoritukseensa muita sirkuslajeja, tanssia tai muita ilmaisukeinoja.</p>

5.2.2 Valinnaiset ammatilliset opinnot 10 ov

Syventävä sirkuslajiosaaminen	5 ov
Laajentava sirkuslajiosaaminen	5 ov
Valinnaiset opinnot	10 ov

5.2.2.1 Syventävä sirkuslajiosaaminen 5 ov

<p>OPINTOKONAISUUS Syventävä sirkuslajiosaaminen 5 ov</p>
<p>OPINTOJAKSOT Erikoistumislajin syventävä osaaminen</p>
<p>ESITIEOVAATIMUKSET Sirkusalan perusosaaminen -opintokokonaisuuden sirkuslajioipinnoista on oltava suorituksia kaikista sirkuslajeista</p>
<p>TAVOITE Opiskelija syventää aiemmin valitsemansa sirkuslajin osaamista. Hän harjoittelee lisää vaikeamman tason tekniikkaa ja kehittää sirkuslajissaan uutta tekniikkaa. Opiskelija osaa improvisoida lajissaan ja tuntee lajinsa välineistöä laajasti. Hän myös seuraa aktiivisesti lajinsa kansallista ja kansainvälistä kehitystä.</p>
<p>SISÄLLÖT Erikoistumislajin syventävä tekniikka</p> <ul style="list-style-type: none"> - valitun sirkuslajin tekniikan harjoittelua ja tekniikan omaa kehittelyä monipuolista tutustumista sirkuslajin eri välineistöön ja sen tuomiin mahdollisuuksiin
<p>OPPIMISMENETELMÄT Lähiopetus, omatoiminen harjoittelu, tiedon hankinta internetistä ja videoilta, vierailut esityksissä, ohjaus ja tuki</p>
<p>ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; N4, tekninen osaaminen, luovuus ja lajituntemus Muu arviointi; Omatoimisuus, pitkäjänteisyys, oppimistaidot, työelämän edustajan arviointi</p>

SYVENTÄVÄ SIRKUSLAJIOSAAMINEN

<p>Tyydyttävä 1</p> <p>Opiskelijan on osattava</p> <ul style="list-style-type: none"> • näyttää valitsemansa sirkuslajin vaikeamman tason tekniikkaa • kehittää fyysisiä valmiuksiaan suhteessa valittuun sirkuslajiin • harjoitella omaa lajiaan oma-aloitteisesti • yhdistelemään ohjatusti valitsemaansa sirkuslajiin tanssia tai ilmaisua tai muita sirkustekniikoita etsimään ohjattuna tietoa omasta lajistaan esim. internetistä tai videomateriaaleista
<p>Hyvä 3</p> <p>Opiskelijan on osattava</p> <ul style="list-style-type: none"> • näyttää valitsemansa sirkuslajin sujuvaa ja monipuolista vaikeamman tason tekniikkaa • kehittää fyysisiä valmiuksiaan suhteessa valittuun sirkuslajiin • harjoitella omaa lajiaan oma-aloitteisesti ja tavoitteellisesti • yhdistelemään valitsemaansa sirkuslajiin ilmaisua ja joko tanssia tai muita sirkustekniikoita • etsiä omasta lajistaan uutta tietoa hyödyntäen mm. internetiä tai videomateriaaleja
<p>Kiitettävä 5</p> <p>Opiskelijan on kyettävä omatoimiseen ja tulokselliseen harjoitteluun valitsemassaan sirkuslajissa. Hänen on kyettävä pitkäjänteiseen työskentelyyn oman kehonsa rajoitteiden poistamiseksi valitsemansa sirkuslajin vaatimusten mukaisesti. Opiskelijan on osattava etsiä omaa lajiaan koskevaa ajankohtaista tietoa sirkusalan kansallisista ja kansainvälisistä lähteistä ja kyettävä soveltamaan tätä tietoa omassa harjoittelussaan.</p> <p>Opiskelijan on osattava näyttää valitsemansa sirkuslajin vaikeamman tason tekniikkaa varmasti, viimeistelysti ja tekniikkaansa varioiden. Opiskelijan on tunnettava valitsemansa sirkuslajin välineistöä laajasti ja kyettävä vapaaseen improvisaatioon valitsemassaan lajissa. Hänen on pyrittävä kehittämään valitsemaansa lajia laajasti uusia tekniikoita ja tyylejä etsien. Hänen on osattava säädellä sirkusteknisten suoritustensa rytmiä musiikin tai muun rytmittävän tekijän mukaan. Hänen on osattava yhdistää tekniseen suoritukseen tanssia, muita ilmaisukeinoja sekä muita sirkustekniikoita luovalla ja persoonallisella tavalla. Hänen on osattava analysoida ja kehittää omaa työskentelyään omaa sekä muilta samaansa palautetta hyödyntäen.</p>

5.2.2.2 Laajentava sirkuslajiosaaminen 5 ov

OPINTOKONAISUUS Laajentava sirkuslajiosaaminen 5 ov
OPINTOJAKSOT Toisen erikoistumislajin osaaminen (5 ov)
ESITIEVOAATIMUKSET Sirkusalan perusosaaminen -opintokokonaisuuden sirkuslajipinnoista on oltava suorituksia kaikista sirkuslajeista
TAVOITE Opiskelija osaa valitsemansa toisen sirkuslajin perustekniikkaa monipuolisesti ja viimeistellysti sekä vaikeamman tason tekniikkaa jonkin verran. Opiskelija omaksuu harjoittelussaan omaehtoisen ja määrätietoisen harjoittelutavan.
SISÄLLÖT Toisen erikoistumislajin tekniikka - tekninen harjoitus valitussa sirkuslajissa
OPPIMISMENETELMÄT Lähiopetus, itsenäinen harjoittelu, ohjaus ja tuki
ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; N4 , sirkustekninen osaaminen jakson tai jonkin toisen näytön yhteydessä Muu arviointi; Läsnäolo, motivaatio, oppimistaidot, aktiivinen omaehtoinen harjoittelu

Tyydyttävä 1 Opiskelijan on osattava <ul style="list-style-type: none"> • näyttää valitsemansa sirkuslajin perustason tekniikkaa sujuvasti • kehittää fyysisiä valmiuksiaan
Hyvä 3 Opiskelijan on osattava <ul style="list-style-type: none"> • näyttää valitsemansa sirkuslajin sujuvaa ja monipuolista perustason tekniikkaa • kehittää fyysisiä valmiuksiaan • harjoitella omaa lajiaan oma-aloitteisesti
Kiitettävä 5 Opiskelijan on kyettävä omatoimiseen ja tulokselliseen harjoitteluun valitussa sirkuslajissa. Hänen on kyettävä pitkäjänteiseen työskentelyyn oman kehonsa rajoitteiden poistamiseksi. Opiskelijan on osattava näyttää valitsemansa sirkuslajin vaikeamman tason tekniikkaa. Opiskelijan on tunnettava käyttämänsä sirkusvälineen ominaisuuksia ja kyettävä tarvittaessa improvisaatioon valitsemassaan lajissa. Hänen on osattava säädellä sirkusteknisten suoritustensa rytmiä musiikin tai muun rytmittävän tekijän mukaan. Hänen on osattava analysoida ja kehittää omaa työskentelyään omaa sekä muilta saamaansa palautetta hyödyntäen.

5.2.2.3 Näyttöjen toteuttamissuunnitelma

Tekstiilin näyttöjen toteuttamissuunnitelma 2006 – 2009 pk-pohjaiset, näyttöjen koonti

	Näyttö 1	Näyttö 2	Näyttö 3	Näyttö 4
Paikka	Salpaus / Hollola	Työpaikka	Salpaus / Hollola	Salpaus / Hollola
Ajankohta	1. vuoden 5. jakso	2. vuoden 2. ja 5. jakso.	2. vuoden 3. jakso	2. vuoden 4. jakso
Arvioijat	Opettajat	Opettajat	Opettajat	Opettajat ja työpaikan edustaja
Opintokokonaisuus	Kehonhuolto	Sirkusalan perusosaaminen	Tanssi	Ilmaisu
Arviointikohteet				
Työprosessin hallinta			Harjoitusprosessin hallinta	
Työtehtävän hallinta	Venytyks, lihastasapaino, harjoittelun rytmitys	Akrobaattisen liikemateriaalin hallinta Jongleerauksen, ilma-akrobatian ja tasapainolajien perustekniikan hallinta	Liikemateriaalin hallinta Ajan ja tilan käytön hallinta	Tunneilmaisun keinot esityksessä Fyysisen ilmaisun keinot esityksessä
Työn perustana olevan tiedon hallinta	Anatomia, fysiologia, ravitsemustieto			
Työturvallisuus		Työturvallisuus		
Ydiosaaminen		Oppimistaidot Yhteistyötaidot	Oppimistaidot	Yhteistyötaidot
Yhteiset painotukset	Työsuojelusta ja terveydestä huolehtiminen			

	Näyttö 5	Näyttö 6	Näyttö 7
Paikka	Salpaus / Hollola	Salpaus / Hollola	Työpaikka
Ajankohta	2. vuoden 5. jakso	3. vuoden 4. jakso	3. vuoden 5. jakso.
Arvioijat	Opettajat ja työpaikan edustaja	Opettajat ja työelämän edustaja	
Opintokokonaisuus	Produktiotyö	Laajentava sirkuslajiosaaminen	Sirkuslajiosaaminen
Arviointikohteet			
Työprosessin hallinta	Sirkusartistina esityksessä toimiminen		Harjoitusprosessin hallinta
Työtehtävän hallinta	Sirkustekniikan ja ilmaisullisten osien hallinta osana produktiota	Sirkustekniikan hallinta	Sirkustekniikan hallinta
Työn perustana olevan tiedon hallinta			
Työturvallisuus			
Ydiosaaminen	Yhteistyötaidot	Oppimistaidot	Oppimistaidot
Yhteiset painotukset			Kansainvälisyys

Opintokokonaisuus			Oman sirkusnumeron valmistaminen
Arviointikohteet			
Työprosessin hallinta			Työprosessin suunnittelu ja analysointi Ongelmanratkaisutaidot
Työtehtävän hallinta			Oman sirkusnumeron luominen
Työn perustana olevan tiedon hallinta			Näyttämötekniset tiedot Kestävän kehityksen edistäminen
Työturvallisuus			
Ydiosaaminen			Eettiset ja esteettiset arvot
Yhteiset painotukset			Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta Kuluttajaosaaminen Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen Yrittäjyys
Opintokokonaisuus			Ilmaisu
Arviointikohteet			
Työprosessin hallinta			
Työtehtävän hallinta			Tunneilmaisun keinot esityksessä Fyysisen ilmaisun keinot esityksessä
Työn perustana olevan tiedon hallinta			
Yhteiset painotukset			Vuorovaikutus ja viestintätaidot
Opintokokonaisuus			Syventävä sirkuslajiosaaminen
Arviointikohteet			
Työprosessin hallinta			
Työtehtävän hallinta			Sirkustekniikan hallinta
Työn perustana olevan tiedon hallinta			Sirkuslajin tuntemus
Yhteiset painotukset			Oppimistaidot

5.2.2.3.1**Näyttö 1****Oppilaitosnäyttö****Moduuli 5****Ajankohta:**

Näyttö annetaan ensimmäisenä vuonna moduulissa 5.

Näytetään:

Kehonhuolto 3 ov.

Keskeinen sisältö:

Toiminnallinen anatomia ja fysiologia, lihahuolto, ravitsemustieto ja ensiaputaidot.

Arvioijat

Kyseisten alojen opettajat.

Näytön kuvaus

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija tekee kehonsa hyvinvoinnin (venytysten, lihastasapainoa parantavien harjoitusten, harjoittelun rytmityksen) kannalta oleellisia harjoituksia. Opiskelija antaa ensiavun liikuntavammaan.

Näyttöympäristö

Kehonhuollon ammattiosaamisen näytöt toteutetaan sirkussalissa, oppilaitoksen tiloissa tai produktion harjoitustilassa.

Arvioinnin kohteet:

Työtehtävän hallinta

Työn perustana olevan tiedon hallinta

Työsuojelusta ja terveydestä huolehtiminen

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työtehtävän hallinta Venytys, lihastasapaino, harjoittelun rytmitys	tekee kehonsa hyvinvoinnin kannalta oleellisia harjoituksia. osaa tarvittaessa hakea apua ensiapua tarvitsevalle liikuntavammaiselle.	tekee kehonsa hyvinvoinnin kannalta oleellisia harjoituksia ja osaa soveltaa niitä omaan sirkuslajiinsa ja harjoitteluun. antaa ensiavun liikuntavammaan itsenäisesti.	tekee hyvin kehonsa kannalta oleellisia harjoituksia ja osaa soveltaa niitä tavoitteellisesti ja tarkoituksenmukaisesti oman lajinsa ja harjoittelunsa vaativissa vaihtelevissa olosuhteissa. antaa ensiavun liikuntavammaan itsenäisesti ja aloitteellisesti.
Työn perustana olevan tiedon hallinta Anatomia, fysiologia, ravitsemustieto	hallitsee perustiedot sirkusartistille oleellisesta anatomiasta, fysiologiasta ja lihashuollosta siten, että hän ottaa ne ohjatusti huomioon harjoittelussaan ymmärtää ravitsemuksen merkityksen kehon toimintakykyyn.	hallitsee perustiedot sirkusartistille oleellisesta anatomiasta, fysiologiasta ja lihashuollosta siten, että hän ottaa ne harjoittelussaan huomioon ymmärtää pääosin ravitsemuksen keskeisen aseman kehon toimintakyvyn ja palautumisen säätelyssä.	hallitsee perustiedot sirkusartistille oleellisesta anatomiasta, fysiologiasta ja lihashuollosta siten, että hän ottaa ne monipuolisesti harjoittelussaan huomioon ymmärtää ravitsemuksen keskeisen aseman kehon toimintakyvyn ja palautumisen säätelyssä.
Yhteiset painotukset Työsuojelusta ja terveydestä huolehtiminen	ylläpitää fyysisiä valmiuksiaan.	ylläpitää, kehittää ja vahvistaa fyysisiä valmiuksiaan sekä ottaa huomioon myös henkisen hyvinvoinnin ulottuvuuksia.	ylläpitää, kehittää ja vahvistaa kokonaisvaltaisesti fyysisiä valmiuksiaan sekä ymmärtää henkisen hyvinvoinnin ja jatkuvan ja tavoitteellisen kehonhuollon merkityksen.

5.2.2.3.2

Näyttö 2

Oppilaitosnäyttö

Moduuli 7 - 10

Ajankohta:

Näyttö annetaan osanäyttöinä sirkuslajeittain. Jongleerauksen, ilma-akrobatian ja tasapainon osanäytöt toteutetaan toisena vuonna moduulissa 7. Akrobatian osanäytöt toteutetaan kahden ensimmäisen vuoden aikana yhteensä kolme kertaa niin, että viimeinen osanäyttö annetaan toisena vuonna moduulissa 9 tai 10.

Näytetään:

Sirkusalan perusosaaminen 25 ov.

Keskeinen sisältö:

- akrobaattinen perusosaaminen
- jongleerauksen, tasapainolajien ja ilma-akrobatian perustekniikan hallinta.

Arvioijat

Kyseisten alojen opettajat.

Näytön kuvaus

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija osallistuu harjoitussalissa erikseen joka sirkuslajissa (jongleerauksessa, tasapainolajeissa ja ilma-akrobatiassa) sirkustaiteilijan normaaliin päivärutiiniin kuuluvaan tekniikka- tai treenituntiin. Opiskelija näyttää teknistä osaamista jongleerauksessa, ilma-akrobatiassa ja tasapainolajeissa.

Akrobatiassa opiskelija osallistuu opintojen aikana yhteensä kolmeen pääsykoetilannetta vastaavaan testaustapahtumaan, jossa testataan opiskelijan teknistä tasoa. Opiskelija osoittaa hallitsevansa monipuolisesti akrobatian liikemateriaalia.

Osanäyttöjen aikana opiskelija osoittaa ymmärtävänsä sirkusteknistä terminologiaa. Hän osaa vastaanottaa palautetta ja muuttaa toimintaansa sen mukaisesti. Hän osoittaa osaavansa toimia osana ryhmää, toimien tarvittaessa apuna tai vastaanottaen tukea muilta opiskelijoilta.

Näyttöympäristö

Näyttö annetaan oppilaitoksen sirkussalissa, jossa opiskelijan käytössä ovat tarvittavat sirkusvälineet.

Arvioinnin kohteet:

- Työtehtävän hallinta
- Työturvallisuuden hallinta
- Oppimistaidot
- Yhteistyötaidot

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työtehtävän hallinta Akrobaattisen liikemateriaalin hallinta (permantoakrobatia)	suoriutuu akrobaattisesta perusliikemateriaalista (esim. käärrynpyörä molemmin päin, puolivoltti).	hallitsee sulavasti akrobaattisen perusliikemateriaalin ja onnistuu autettuna vaativisakin akrobaattisissa liikkeissä (esim. voltti).	hallitsee viimeistellysti akrobaattisen perusliikemateriaalin variaatioineen ja liikkeitä yhteen sitoen. - hallitsee myös vaativimmat akrobaattiset liikkeet (esim. perhosvoltti) ja niiden yhdistelmät. - hallitsee useita jongleerauksen perusliikkeitä sujuvasti, onnistuu heittämään temput kuten 441 ja 531 sujuvasti toisiinsa yhdistäen, ymmärtää ja osaa soveltaa siteswap-kieltä ja - esittää yhdellä jongleerausvälineellä ainakin minuutin mittaisen vaivattomasti esitetyn vaativamman tason tempukokonaisuuden, jossa tempuihin yhdistyy myös kehon liike. - hallitsee ilma-akrobatian perusliikemateriaalia ja myös useita vaikeamman tason tempuja viimeistellyllä liikkeellä vertikaaliköydellä (polviriipunta ilman käsiä ja kiipeäminen ilman jalkoja) ja trapetsilla (tiputukset haarasta polviin ja kahden jalan kuperkeikasta nilkkoihin).
Jongleerauksen perustekniikan hallinta	suoriutuu jongleerauksen perusliikkeestä, kolmen pallon perusheitosta sekä sellaisista heittoyhdistelmistä kuten 441 ja 531 yksittäin heitettyinä.	hallitsee useita jongleerauksen perusliikkeitä (esim. kolme palloa, kolme keilaa, kolme rengasta, diablo, devil stick) sujuvasti sekä onnistuu heittämään temput kuten 441 ja 531 jatkuvina ja toisiinsa yhdistäen.	- esittää valitsemallaan ilma-akrobatia välineellä n. 1,5 minuutin mittaisen sulavasti esitetyn vaativamman tason tempukokonaisuuden. hallitsee sujuvasti usean tasapainoiluvälineen perustekniikan ja suoriutuu yhdellä tasapainoiluvälineellä useasta vaikean tason liikkeestä (yksipyöräisellä teputtelu, yhdellä jalalla ajo; tiukalla nuoralla hyppyjä, piruetti, erilaisia askelkuvioita; löysällä nuoralla: seisominen sivuttain, makaamaan laskeutumisen ja ylösnousu; rolabolalla: rullan korvaaminen pallolla, korokkeiden lisääminen levyjen väliin, hyppy kierteellä; tikapuilla: ylijuoksu, käännökset, tikaiden kääntö). esittää yhdellä tasapainoiluvälineellä n. 1 min mittaisen tempukokonaisuuden jossa monentasoiset liikkeet yhdistyvät sulavasti toisiinsa.
Ilma-akrobatian perustekniikan hallinta	hallitsee sujuvasti ilma-akrobatian perustason liikemateriaalia vertikaaliköydellä (esim. sammakko ja kiipeäminen molemmin puolin) ja trapetsilla (esim. istumabalanssi ja yhden jalan kuperkeikka).	hallitsee ilma-akrobatian perusliikemateriaalia sulavasti ja viimeistellysti ja onnistuu myös perustasoa vaativammassa tempuissa vertikaaliköydellä (esim. krusifiksi ja varvaskiipeäminen) ja trapetsilla (esim. yhden polven roikunta molemmin päin, kahden jalan kuperkeikka, suoraselkäbalanssi).	
Tasapainolajien perustekniikan hallinta (esim. löysä ja tiukka nuora, tikapuut, yksipyöräinen, rolabola)	suoriutuu kahden tasapainovälineen perustekniikasta (yksipyöräisellä ajo eteenpäin ja kääntyminen, löysällä nuoralla seisominen ja kävely, tiukalla nuoralla kävely ja kääntyminen, tikapuilla tasapainoilu ja puolien nousu, rolabolalla seisominen suoraan ja sivuttain sekä kyykistyminen).	hallitsee sujuvasti usean tasapainovälineen perustekniikan (kts. esimerkit tasosta kohdassa T1).	

Työturvallisuuden hallinta	ottaa huomioon ohjattuna työturvallisuuteen liittyvät asiat.	ottaa huomioon fyysisiä valmiuksiaan toiminnassaan ja huomioi ohjattuna työturvallisuuteen liittyvät asiat.	ottaa jatkuvasti huomioon fyysiset valmiutensa toiminnassaan ja huomioi tarvittaessa omaaloitteisesti työturvallisuuteen liittyvät asiat.
Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Oppimistaidot	vastaanottaa palautetta ja ottaa sen ohjattuna huomioon toiminnassaan	parantaa vähitellen suoritustaan harjoituskertojen myötä, vastaanottaa ja ymmärtää palautetta ja muuttaa toimintaansa saamansa palautteen suuntaisesti.	parantaa suoritustaan harjoituskertojen myötä, vastaanottaa ja ymmärtää palautetta sekä kehittää toimintaansa saamansa palautteen suuntaisesti.
Yhteistyötaidot	auttaa pyydettyä muita.	ottaa tarvittaessa muut huomioon toiminnassaan ja auttaa muita pyydettyä.	auttaa omaaloitteisesti tarvittaessa muita onnistuneesti ja vastaanottaa apua muilta.

- Suluisissa olevat esimerkkitemput ovat vain kuvaus vaadittavasta tasosta, eivät sinänsä vaatimuksia.

5.2.2.3.3

Näyttö 3

Oppilaitosnäyttö

Moduuli 8

Ajankohta:

Näyttö annetaan toisena vuotena moduulissa 8.

Näytetään:

Tanssi 7 ov.

Keskeinen sisältö:

monipuolinen tanssin liikemateriaalin hallinta, kehonhallinta, ajan- ja tilankäytön hallinta

Arvioijat

Kyseisten alojen opettajat.

Näytön kuvaus

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija osoittaa hallitsevansa tanssin keskeistä liikemateriaalia. Hän hallitsee kehonsa huomioiden omat fyysiset mahdollisuutensa. Hän tuottaa erilaisia liikelaatuja ja osoittaa musiikin ja äänimaailman sekä ajan- ja tilankäytön hallintaa tanssissaan. Opiskelija suorittaa annetut tehtävät ja ottaa vastaan palautetta.

Näyttöympäristö

Tanssin ammattiosaamisen näyttö toteutetaan tanssisalissa tai vastaavissa tiloissa.

Arvioinnin kohteet:

Työprosessin hallinta
Työtehtävän hallinta
Oppimistaidot

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYYYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta Harjoitusprosessin hallinta	ymmärtää annetut tehtävät ja toimii ohjeiden mukaan siten, että oppii harjoiteltavan liikeyhdistelmän.	ymmärtää annetut tehtävät ja toimii pääosin itsenäisesti siten, että oppii harjoiteltavan liikeyhdistelmän sekä omaksuu uutta liikemateriaalia ja tuottaa erilaisia liikelaatuja.	ymmärtää annetut tehtävät ja toimii itsenäisesti siten, että sisäistää annetut liikeyhdistelmät, pystyy omaksumaan monipuolisesti uutta liikemateriaalia, tuottaa itsenäisesti erilaisia liikelaatuja ja sitoo liikkeet tanssilliseksi kokonaisuudeksi.
Työtehtävän hallinta Liikemateriaalin hallinta	selviytyy keskeisestä liikemateriaalista.	selviytyy tanssin keskeisestä liikemateriaalista siten, että osoittaa jossain määrin kehon ja keskustan hallintaa.	osoittaa hallitsevansa monipuolisesti tanssin keskeisen liikemateriaalin erilaisissa tanssillisissa tehtävissä siten, että hän käyttää kehon painoa ja hallitsee pääosin keskustan sekä kehonosat ja niiden väliset yhteydet.
Ajan ja tilan käytön hallinta	suorittaa annetut tehtävät ajoituksellisesti vaaditulla tavalla.	hahmottaa tanssimisensa suhteessa aikaan, tilaan, musiikkiin ja äänimaailmaan.	hallitsee tanssimisensa suhteessa aikaan, tilaan, musiikkiin ja äänimaailmaan.
Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Oppimistaidot	vastaanottaa palautetta.	vastaanottaa palautetta sekä pääosin muuttaa toimintaansa saamansa palautteen suuntaisesti.	vastaanottaa palautetta ja kehittää toimintaansa saamansa palautteen suuntaisesti.

5.2.2.3.4

Näyttö 4

Oppilaitosnäyttö

Moduuli 9

Ajankohta:

Ilmaisun ensimmäinen osanäyttö annetaan toisena vuotena moduulissa 9.

Näytetään:

Ilmaisun I osanäyttö 10 ov

Keskeinen sisältö:

fyysiset ja tunneilmaisulliset valmiudet, oman ilmaisutavan löytyminen.

Arvioijat

Kyseisten alojen opettajat ja mahdollisuuksien mukaan työelämän edustaja / vieraileva opettaja.

Näytön kuvaus

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija ilmaisee esiintyessään tai ilmaisuharjoituksia tehdessään fyysisen ja tunneilmaisun kautta esitettävän teoksen tai harjoituksen taustalla olevaa ideaa.

Näyttöympäristö

Ilmaisun ammattiosaamisen näytön ensimmäinen osanäyttö toteutetaan harjoitussalissa tai vastaavissa tiloissa.

Arvioinnin kohteet:

Työtehtävän hallinta

Yhteistyötaidot

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työtehtävän hallinta Tunneilmaisun keinot esityksessä Fyysisen ilmaisun keinot esityksessä	pyrkii antautumaan tunteella teoksen maailmaan. selviytyy teoksen fyysisistä perusvaatimuksista.	antautuu tunteella teoksen maailmaan. ilmaisee fyysisessä ilmaisussaan teoksen maailmaa.	antautuu teoksen maailmaan tunteen ja ajatuksen tasolla, on läsnä tilassa, ilmaisu on uskottavaa ja lähtee esiintyjän omasta persoonallisesta ilmaisusta. tuo teoksen maailmaa ilmi kokonaisvaltaisesti ja viimeistellysti fyysisessä ilmaisussaan
Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Yhteistyötaidot Vuorovaikutus- ja viestintätaidot	osoittaa esiintyessään yhteyttä muihin esiintyjiin. pyrkii esiintyessään jännitteen luomiseen esiintyjän ja yleisön välille.	osoittaa esiintyessään tunneyhteyttä muihin esiintyjiin ja tukee toiminnassaan ryhmän yhteistä tavoitetta. onnistuu pääosin luomaan jännitettä suhteessa yleisöön.	osoittaa esiintyessään vahvaa tunneyhteyttä muihin esiintyjiin ja pyrkii toiminnassaan aina edistämään ryhmän yhteistä tavoitetta. säilyttää jännitteen suhteessa yleisöön koko esityksen ajan teoksen tyylin edellyttämällä tavalla.

5.2.2.3.5**Näyttö 5****Työelämänäyttö****Moduuli 12****Ajankohta:**

Produktiotyön näyttö annetaan toisena vuonna moduulissa 12.

Näytetään:

Produktiotyö 10 ov

Keskeinen sisältö:

Toimiminen sirkusartistina esityksessä

Arvioijat

Kyseisten alojen opettajat ja työpaikkaohjaaja

Näytön kuvaus

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija esiintyy sirkusproduktiossa tai muussa esityksessä. Hän noudattaa yhteisiä sopimuksia ja ilmoittaa, mikäli joutuu niistä poikkeamaan. Hän osoittaa yhteistyökykyään myös paineen alaisena ja vie aloittamansa tehtävät loppuun.

Näyttöympäristö

Produktiotyön ammattiosaamisen näyttö toteutetaan oppilaitoksen omassa tai jonkin ammattilaisryhmän produktiossa työssäoppimisen yhteydessä.

Arvioinnin kohteet:

Työprosessin hallinta

Työtehtävän hallinta

Yhteistyötaidot

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYYYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta Sirkusartistina esityksessä toimiminen	selviytyy produktion eri vaiheista. toimii sirkusartistina ryhmässä	vie aloittamansa työt loppuun ja selviytyy produktion eri vaiheisiin liittyvistä tilanteista. toimii sirkusartistina sujuvasti osana ryhmää	vie aloittamansa työt loppuun sekä toimii joustavasti ja aktiivisesti produktion eri vaiheisiin liittyvissä tilanteissa. toimii sirkusartistina sujuvasti ja persoonallisesti osana ryhmää
Työtehtävän hallinta	hallitsee teoksen keskeistä liikemateriaalia.	ymmärtää ja välittää teoksen taiteellista maailmaa ja hallitsee vaaditun liikemateriaalin	välittää toimiessaan teoksen taiteellisen maailman, hallitsee kaikki teoksen sirkustekniset ja ilmaisulliset vaatimukset ja pitää yllä jännitettä yleisöön teoksen tyylin edellyttämällä tavalla.

Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Yhteistyötaidot	toimii ryhmässä ja noudattaa pääosin yhteisiä sopimuksia.	toimii luontevasti ja aktiivisesti ryhmän jäsenenä ja noudattaa yhteisiä sopimuksia.	toimii oma-aloitteisesti ja yhteistyökykyisesti työryhmän muiden jäsenten kanssa kantaen vastuuta ryhmän toiminnasta ja yhteisistä sopimuksista.
---	---	--	--

5.2.2.3.6**Näyttö 6****Oppilaitosnäyttö****Moduuli 14****Ajankohta:**

Laajentavan sirkuslajiosaamisen näyttö annetaan kolmantena vuotena modulissa 14.

Näytetään:

Laajentava sirkuslajiosaaminen 5 ov

Keskeinen sisältö:

Toisen erikoistumislajin tekninen osaaminen

Arvioijat

Kyseisten alojen opettajat ja mahdollisesti työelämän edustaja

Näytön kuvaus

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija näyttää valitsemansa toisen erikoistumislajin teknistä osaamista oppilaitoksen tiloissa tai esiintyessään.

Näyttöympäristö

Laajentavan sirkuslajiosaamisen ammattiosaamisen näytöt toteutetaan sirkuslajin tekniset vaatimukset täyttävässä harjoitus- tai esiintymistilassa.

Arvioinnin kohteet:

Työtehtävän hallinta

Oppimistaidot

Näytön arviointi

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työtehtävän hallinta Sirkustekniikan hallinta	hallitsee valitsemansa sirkuslajin perustason tekniikkaa sujuvasti.	hallitsee valitsemansa sirkuslajin perustason tekniikkaa monipuolisesti ja viimeistellysti selviytyy myös vaikeamman tason tekniikasta.	hallitsee valitsemansa sirkuslajin perustason tekniikkaa monipuolisesti ja viimeistellysti hallitsee myös vaikeamman tason tekniikkaa sujuvasti.
Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Oppimistaidot	vastaanottaa palautetta.	vastaanottaa palautetta ja muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.	vastaanottaa palautetta ja kehittää aktiivisesti toimintaansa saamansa palautteen mukaan parantaen siten jatkuvasti valmiuksi- aan valitsemassaan sirkuslajissa.

5.2.2.3.7

Näyttö 7

Työelämänäyttö

Moduuli 15

Ajankohta:

Oman numeron valmistaminen, ilmaisun toinen osanäyttö, sirkuslajiosaaminen sekä syventävä sirkuslajiosaaminen, mikäli opiskelija on sen valinnut, annetaan kolmantena vuonna moduulissa 15.

Näytetään:

Oman sirkusnumeron valmistaminen 10 ov
Ilmaisun II osanäyttö 10 ov
Sirkuslajiosaaminen 15 ov
(Syventävä sirkuslajiosaaminen 5 ov)

Oman sirkusnumeron valmistaminen

Keskeinen sisältö:

Oman sirkusnumeron valmistaminen, markkinointimateriaalin laatiminen ja numeron esittäminen yleisön edessä

Ilmaisu

Keskeinen osaaminen:

Jännitteen säilyttäminen yleisöön esiintyessä ja oman luontevan ilmaisutavan löytäminen

Sirkuslajiosaaminen

Keskeinen sisältö:

Erikoistumislajin sirkustekninen osaaminen ja harjoitusprosessin hallinta

Valinnainen osa: Syventävä sirkuslajiosaaminen

Keskeinen sisältö:

Erikoistumislajin edistynyt sirkustekninen osaaminen

Arvioijat

Kyseisten alojen opettajat sekä työelämän edustajat

Näytön kuvaus

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija laatii sirkusnumeron ja esittää sen yleisön edessä. Esitystä laatiessaan opiskelija käyttää dramaturgisia ja koreografisia taitojaan ja osoittaa käytännön esiintymistilanteessa kykynsä yhdistää edistyneeseen tekniseen osaamiseensa ilmaisua ja näyttämötekniikoita.

Opiskelija osoittaa sirkuslajissaan omaksumaansa harjoitusprosessin hallintaa ja näyttää sirkusnumeroa esittäessään sirkusteknistä osaamistaan erikoistumislajissaan

Esiintyessään opiskelija säilyttää jännitteen suhteessa yleisöön ja ilmaisee itseään esityksen tyyliin sopivalla tavalla.

Opiskelija on laatinut esitykseensä liittyvää markkinointiaineistoa ja työprosessiin liittyvää kirjallista aineistoa, jotka jaetaan näyttötilanteessa arvioijille.

Näyttöympäristö

Sirkusartisti

Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan oppilaitoksen omassa esitykseen sopivassa tilassa tai oikeassa esitystilanteessa osana laajempaa esityskokonaisuutta.

Arvioinnin kohteet:

Työprosessin hallinta
Työtehtävän hallinta
Työn perustana olevan tiedon hallinta
Vuorovaikutus ja viestintä
Eettiset ja esteettiset arvot
Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta
Kuluttajaosaaminen
Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen
Yrittäjyys
Ongelmanratkaisutaidot
Kestävän kehityksen edistäminen
Kansainvälisyys
Oppimistaidot

Näytön arviointi

- Kuluttajaosaaminen, teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen sekä yrittäjyys arvioidaan osana yhteisiä painotuksia
- ongelmanratkaisutaidot arvioidaan työprosessin hallinnan arvioinnin yhteydessä.

OPINTOKOKONAISUUS	OMAN SIRKUSNUMERON VALMISTAMINEN 10 OV		
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYYYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta	laatiessaan esitystä analysoi ohjatusti työskentelyprosessiaan ja tavoitteitaan.	laatiessaan esitystä analysoi työskentelyprosessiaan ja sen tavoitteita.	laatiessaan esitystä analysoi monipuolisesti työskentelyprosessiaan ja sen tavoitteita.
Työtehtävän hallinta Sirkusnumeron luominen	yhdistää ohjatusti jossain määrin esityksessään koreografian ja dramaturgian keinoja teknisiin ja ilmaisullisiin taitoihin luodakseen toimivan sirkusnumeron.	yhdistää esityksessään dramaturgian tietoja ja koreografisia taitoja luodakseen niiden avulla sirkustekniikasta ja ilmaisukeinoista toimivan sirkusnumeron.	yhdistää esityksessään dramaturgian tietoja ja koreografisia taitoja niin, että pystyy niiden avulla yhdistämään sirkustekniikasta ja omasta ilmaisustaan persoonallisen ja viimeistellyn sirkusnumeron.
Työn perustana olevan tiedon hallinta Näyttämötekniiset tiedot	luo ohjatusti esityksen, jossa on otettu huomioon puvustus, meikki, näyttämötekniikka ja äänimaailma.	luo esityksen, jossa sirkustekniikka, puvustus, meikki, näyttämötekniikka ja äänimaailma tukevat toisiaan ja muodostavat kiinnostavan kokonaisuuden, joka ei ole ristiriidassa esiintyjän oman persoonallisen olemuksen kanssa.	luo esityksen, jossa sirkustekniikka, puvustus, meikki, näyttämötekniikka ja äänimaailma luovat yhtenäisen ja viimeistellyn kokonaisuuden, joka sopii esiintyjän omaan persoonalliseen olemukseen.

Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Eettiset ja esteettiset arvot	ottaa ohjatusti erilaisia vaihtoehtoja huomioon sirkusnumerossaan.	käyttää sirkusnumerossaan persoonallisia ratkaisuja.	ilmaisee sirkusnumerossaan persoonallisuuttaan kiinnostavasti esityksen tyylin edellyttämällä tavalla.
Yhteiset painotukset Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta	laatii ohjatusti sirkusnumerostaan ymmärrettävää markkinointimateriaalia käyttäen tietotekniikkaa.	laatii sirkusnumerostaan pääosin toimivaa ja kohderyhmään sovitettua markkinointimateriaalia käyttäen apunaan tietotekniikkaa.	laatii sirkusnumerostaan markkinointimateriaalia, jonka sisältö on asiakaslähtöistä ja linjassa sirkusnumeron tyylin kanssa ja jonka kohderyhmä on mietitty ja materiaali sopii esityksen tyyliin. käyttää monipuolisesti apunaan tietotekniikkaa.

OPINTOKOKONAISUUS	ILMAISU 10 OV (OSANÄYTTÖ)		
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työtehtävän hallinta Tunneilmaisun keinot esityksessä	pyrkii antautumaan tunteella teoksen maailmaan.	antautuu tunteella teoksen maailmaan.	antautuu teoksen maailmaan tunteen ja ajatuksen tasolla, on läsnä tilassa, ilmaisu on uskottavaa ja lähtee esiintyjän omasta persoonallisesta ilmaisusta.
Fyysisen ilmaisun keinot esityksessä	selviytyy teoksen fyysisistä perusvaatimuksista.	ilmaisee fyysisessä ilmaisussaan teoksen maailmaa.	tuo teoksen maailmaa ilmi kokonaisvaltaisesti ja viimeistellysti fyysisessä ilmaisussaan
Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Vuorovaikutus- ja viestintätaidot	pyrkii esiintyessään jännitteen luomiseen esiintyjän ja yleisön välille.	onnistuu pääosin luomaan jännitettä suhteessa yleisöön.	säilyttää jännitteen suhteessa yleisöön koko esityksen ajan teoksen tyylin edellyttämällä tavalla.

OPINTOKOKONAISUUS	SIRKUSLAJIOSAAMINEN 15 OV		
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta Harjoitusprosessin hallinta	harjoittelee ohjatusti valitsemansa sirkuslajin tekniikkaa säännöllisesti	harjoittelee itsenäisesti ja säännöllisesti valitsemansa sirkuslajin tekniikkaa	harjoittelee tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti valitsemansa sirkuslajin tekniikkaa.
Työtehtävän hallinta Sirkustekniikan hallinta	hallitsee valitsemansa sirkuslajin perustason tekniikkaa monipuolisesti ja viimeistellysti.	hallitsee valitsemansa sirkuslajin perustason tekniikkaa monipuolisesti ja viimeistellysti ja hallitsee myös lajin vaikeamman tason tekniikkaa sujuvasti.	hallitsee valitsemansa sirkuslajin vaikean tason tekniikkaa sujuvasti ja viimeistellysti / on kehittänyt itse sirkuslajissaan uutta tekniikkaa tai tyyliä, jota esittää sulavasti ja viimeistellysti.
Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Oppimistaidot	vastaanottaa palautetta.	vastaanottaa palautetta ja muuttaa toimintaansa vähitellen ohjeiden mukaisesti.	vastaanottaa palautetta ja kehittää aktiivisesti toimintaansa sen suuntaisesti parantaen siten jatkuvasti valmiuksiaan valitsemassaan sirkuslajissa.
Yhteiset painotukset Kansainvälisyys	etsii ohjatusti tietoa lajinsa kansainvälisestä kehityksestä.	etsii ja pyrkii soveltamaan löytämäänsä tietoa lajinsa kansainvälisestä kehityksestä.	soveltaa harjoittelussaan aktiivisesti ja monipuolisesti löytämäänsä tietoa lajinsa kansainvälisestä kehityksestä.

OPINTOKOKONAISUUS	SYVENTÄVÄ SIRKUSLAJIOSAAMINEN 5 OV		
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	TYDYTTÄVÄ (T1)	HYVÄ (H3)	KIITETTÄVÄ (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työtehtävän hallinta Sirkustekniikan hallinta	hallitsee valitsemansa sirkuslajin vaikean tason tekniikkaa.	hallitsee monipuolisesti ja viimeistellysti valitsemansa sirkuslajin vaikean tason tekniikkaa, missä on nähtävissä vaikutteita lajin kansallisesta ja kansainvälisestä kehityksestä.	hallitsee valitsemansa sirkuslajin vaikean tason tekniikkaa sujuvasti ja viimeistellysti esittää sirkuslajissaan sulavasti ja viimeistellysti kehittämäänsä uutta tekniikkaa tai tyyliä, missä on nähtävissä monipuolisesti vaikutteita lajin kansallisesta ja kansainvälisestä kehityksestä.

5.3 Vapaasti valittavat opinnot 10 ov

Vapaasti valittavien opintojen tavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja arvioinnista tehdään opiskelijalle henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Vapaasti valittavina opintoina voi olla kulttuurialan opintoja tai muiden ammattialojen opintoja tai yhteisiä opintoja. Lisäksi vapaasti valittaviin opintoihin voidaan sisällyttää lukio-opintoja tai työkokemusta ja sellaisia ohjattuja harrastuksia, jotka tukevat koulutuksen yleisiä ja ammatillisia tavoitteita sekä opiskelijan persoonallisuuden kasvua. Vapaasti valittavista opinnoista ei tehdä ammattiosaamisen näyttöjä.

6 MUUT OPINTOJEN SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

6.1 Opinto-ohjaus

Opinto-ohjausta sisältyy 1,5 opintoviikkoa opiskelijan opintoihin. Näiden opintojen tavoitteena on, että opiskelija osaa toimia oppilaitosyhteisössään ja suunnitella opintonsa ja sitoutua opiskeluun, jolloin hänen on tiedettävä tutkintoon sisältyvät opinnot ja valinnaisuus. Opiskelijan tulee osata seurata opintosuoritusten kertymistä ja hakea tukea opintojensa suunnittelulle. Hänen tulee osata hakea tukea mahdollisissa opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa sekä työtä tai opiskelupaikkaa ulkomailta. Opintojen alussa on orientoivia opintoja, jolloin opitaan toimimaan Koulutuskeskus Salpauksen, Hollolan yksikön käytäntöjen mukaan ja tutustutaan tutkintoon sisältyviin opintoihin ja vaatimuksiin. Ryhmytyminen on myös yksi keskeinen orientoivien opintojen tavoite.

Opinto-ohjauksen toteuttamisesta päävastuussa on opinto-ohjaaja yhdessä ryhmänohjaajan ja opettajien kanssa, mutta koko oppilaitoksen henkilökunta osallistuu opiskelijan opinto-ohjaukseen tarpeen ja tilanteen mukaan.

Opinto-ohjauksen järjestäminen kuvataan Salpauksen opetussuunnitelman yhteisessä osassa ja täsmennetyt tavoitteet, sisällöt ja toteutus oppilaitoksen opinto-ohjaussuunnitelmassa.

6.2 Opinnäytetyö

Opinnäytetyö kuuluu Oman sirkusnumeron valmistus opintokokonaisuuteen. Katso tavoite ja arviointikriteerit ko. opintokokonaisuuden kuvauksesta.

6.3 Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Koulutuksen alkaessa opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma jota täydennetään opintojen edetessä.

									
HENKILÖKOHTAINEN OPISKELUSUUNNITELMA					SIRKUSALA				
Opiskelijan nimi _____					Winha-tunnus _____				
Ryhmänohjaaja _____									
		HYVÄKSILUKU		LY 2006 - 2007		LY 2007 - 2008		LY 2008 - 2009	
		suunn.	toteutunut	suunn.	toteutunut	suunn.	toteutunut	suunn.	toteutunut
			arvosana	jakso	arvosana	jakso	arvosana	jakso	arvosana
AMMATILLISET OPINNOT	90 ov								
SIRKUSALAN PERUSOSAAMINEN	25 ov								
Akrobatia	10 ov								
Jongleeraus	4 ov								
Ilma-akrobatia	4 ov								
Tasapaino	4 ov								
Sirkustietous	2 ov								
työturvallisuus	1 ov								
ILMAISU	10 ov								
Ilmaisu	10 ov								
TANSSI	7 ov								
Tanssi	7 ov								
PRODUKTIOITYÖ	10 ov								
Produktiotyö	10 ov								

Sirkusartisti

KEHONHUOLTO	3 ov								
Käytännön kehonhuolto	2 ov								
Kehonhuollon teoria	1 ov								
OMAN SIRKUSNUMERON VALMIS	10 ov								
Sirkusnumeron valmistaminen	1 ov								
Näyttämötekniikat	2 ov								
Markkinointi	1 ov								
Esiintyminen	2 ov								
Numeron luominen	4 ov								
SIRKUSLAJIOSAAMINEN	15 ov								
Erikoistumisajiosaaminen	15 ov								
SYVENTÄVÄ SIRKUSLAJIOSAAMI	5 ov								
Syventävä erikoistumisajiosaaminen	5 ov								
LAAJENTAVA SIRKUSLAJIOSAAMI	5 ov								
Toisen erikoistumisajin osaaminen	5 ov								
MUUT VALINNAISET OPINNOT	10 ov								
VAPAASTI VALITTAVAT OPINNO	10 ov								
YHTEENSÄ	90 ov								

Sirkusartisti

		HYVÄKSILUKU		LY 2006 - 2007		LY 2007 - 2008		LY 2008 - 2009	
		suunn.	toteutunut	suunn.	toteutunut	suunn.	toteutunut	suunn.	toteutunut
			arvosana	jakso	arvosana	jakso	arvosana	jakso	arvosana
YHTEISET OPINNOT	20 ov								
PAKOLLISET									
ÄIDINKIELI									
Äidinkieli 1	1ov								
Äidinkieli 2	1ov								
Äidinkieli 3	1ov								
Äidinkieli 4	1ov								
Ruotsi									
Ruotsi 1	1ov								
ENGLANTI									
Englanti 1	1ov								
Englanti 2	1ov								
MATEMATIIKKA									
Matematiikka 1	1ov								
Matematiikka 2	1ov								
Matematiikka 3	1ov								
FYSIIKKA JA KEMIA									
Fysiikka 1	1ov								
Kemia 1	1ov								

YHTEISKUNTA-, YRITYS- JA TYÖELÄMÄTIETO									
Yhteiskunta-, yritys- ja työelämätieto	1 ov								
TERVEYSTIETO									
Terveystieto 1	1 ov								
LIIKUNTA									
Liikunta 1	1 ov								
TAIDE JA KULTTUURI									
Taide ja kulttuuri	1 ov								
VALINNAISET (4 ov)									
YHTEENSÄ	20 ov								
YAPAASTI VALITTAVAT OPINNO		10 ov							
YHTEENSÄ	10 ov								